

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківська державна академія культури
Освітня програма	20095 Психологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківська державна академія культури
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	20095
Назва ОП	Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Євдокимова Наталя Олексіївна, Присяжнюк Софія Юріївна, Щотка Оксана Петрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	16.03.2021 р. – 18.03.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/akkred/vsop/vsop-053-b.pdf

Програма візиту експертної групи https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/akkred/vsop/vsop-053-b-p.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Психологія» у Харківській державній академії культури акредитується вперше. Експертна група проаналізувала відомості самооцінювання та доповнила їх під час проведення акредитаційної експертизи в формі онлайн візиту з використанням технічних засобів відеозв'язку. Докази надані у справі, докази надані експертам у Харківській державній академії культури, а також уточнені в процесі групових інтерв'ю фактичні дані щодо змісту та організації освітнього процесу в ЗВО, підтверджують можливість підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем навчання за ОП «Психологія» спеціальності 053 «Психологія» на достатньо якісному рівні. Можемо констатувати, що освітньо-професійна програма «Психологія» в цілому відповідає вимогам за всіма відповідними критеріями. ЕГ переконалась у тому, що ОП «Психологія» в Харківській державній академії культури властива унікальність і разом з тим дане ОП враховує вимоги Стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 "Психологія" першого (бакалаврського) рівня. Підготовлена необхідна документація для регуляції та реалізації освітньої діяльності за ОП. Потенційні роботодавці, НПП та здобувачі залучаються до обговорення ОП загалом та напрямів її вдосконалення зокрема. Закладом освіти створено необхідні умови для вступу та навчання здобувачів. Реалізація ОП забезпечена кваліфікованим науково-педагогічним персоналом. У ЗВО склались практики соціального забезпечення здобувачів та мотивування НПП. Матеріально-технічна база ОП покращується. Діяльність закладу вищої освіти за ОП є прозорою. У ЕГ склались позитивні враження від Харківської державної академії культури в цілому, здобувачів, НПП, менеджменту ЗВО, також від співпраці з гарантом ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильними сторонами ОП є те, що мета та цілі освітньої програми відповідають місії ЗВО та соціокультурному напрямку закладу вищої освіти. ОП реалізує унікальні цілі зі забезпеченням соціокультурної сфери кваліфікованими психологами, враховує регіональні потреби, де існує запит на підготовлених фахівців до роботи з проблемами, породженими соціальною напругою, професійним стресом. До розробки та оновлення на різних етапах існування освітньої програми долучалися всі стейкхолдери у різних формах. Налагоджена тісна співпраця з роботодавцями, спостерігається вчасність реагування на пропозиції, які надають стейкхолдери. Обов'язкові, вибіркові та практичні компоненти навчального плану є збалансованими. Здобувачі мають можливість ознайомитися зі змістом обов'язкових, вибіркових дисциплін та практик на сайті університету та здійснити усвідомлений вибір. Для організації аудиторної та самостійної роботи в умовах дистанційного навчання повною мірою використовуються можливості корпоративної платформи Google Suite. Здобувачі своєчасно інформуються щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв підсумкового оцінювання. НПП використовує широкий спектр інтерактивних методів навчання, адаптує їх до дистанційного навчання. Гарантом проводиться моніторинг задоволеності здобувачів методами, прийомами навчання, якістю викладання і на підставі аналізу результатів приймаються рішення. Здобувачі беруть участь у наукових конференціях та семінарах, написанні тез та статей у студентські наукові збірники, займаються волонтерством. Викладачі кафедри є ініціаторами та розробниками міжнародних проєктів, активно працюють в напрямку налагодження міжнародного співробітництва. Водночас вони є досвідченими практиками і до реалізації освітнього процесу залучають роботодавців у різних формах. Академічний персонал постійно працює над своїм професійним удосконаленням, організовує і бере участь у різноманітних семінарах, тренінгах, конференціях, фестивалі "Арт-практик". У ЗВО здійснюється забезпечення відповідних заходів із популяризації академічної доброчесності та запобігання плагіату. Існують чіткі процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Здобувачі і НПП через корпоративну пошту мають змогу зареєструватися і працювати в таких наукометричних базах як: Scopus і Web of Science. Наявний безоплатний доступ до інфраструктури, інформаційних ресурсів для всіх учасників освітнього процесу в межах даної освітньої програми. Освітнє середовище є безпечним для фізичного та психологічного здоров'я, задовольняє актуальні інтереси та потреби здобувачів. В ХДАК є чітка політика і процедура вирішення конфліктних ситуацій, протидії дискримінації та сприяння вразливим групам. Визначено чіткі, зрозумілі правила і процедури, які є доступними і регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу під час реалізації освітньої програми.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкими сторонами, що впливають на якість ОП є: при розробці та вдосконаленні ОП не представлені інтереси менеджменту та персоналу соціокультурної сфери – ЕГ рекомендує залучити до обговорення проєкту ОП роботодавців із соціокультурної сфери; додаткові СК та ПР підтримані опосередковано непрофільними ОК – ЕГ рекомендує при перегляді ОП підкріпити додаткові СК та ПР окремими ОК; зміст практик не складає логічної цілісності – ЕГ рекомендує розробити наскрізну програму практики, де фокус практичної підготовки пов'язаний із соціокультурною сферою та засобами арт-терапевтичного впливу; відсутні бази практик у сфері соціокультурної діяльності – ЕГ рекомендує розширити бази практик шляхом заключення договорів з установами соціокультурної сфери, використати як базу практики Психологічну службу академії, яка наразі в процесі створення; відсутні програми академічної мобільності для здобувачів та НПП ОП – ЕГ рекомендує посилити інтернаціоналізацію діяльності, запроваджуючи програми обміну, можливості закордонного стажування для НПП та здобувачів; наразі ОП 2021-2022 є незатвердженою - ЕГ рекомендує формувати ОП до затвердження Правил прийому до ХДАК, щоб забезпечити достатні умови для знайомства абітурієнтів зі змістом оновленої ОП; недостатньо чіткою є система поточного оцінювання знань здобувачів – ЕГ рекомендує у силабусах представити чітко умови оцінювання за різні форми поточної роботи та критерії їх оцінювання; не проводиться загальний рейтинг НПП у ЗВО, що не дозволяє визначити місце викладачів ОП в загальному контексті – ЕГ рекомендує започаткувати загальне рейтингування викладачів академії; недостатньо залучаються до освітнього процесу професіонали-практики соціокультурної сфери

– ЕГ рекомендує долучити до освітнього процесу за ОП професіоналів-практиків соціокультурної сфери; ХДАК є старовинною пам'яткою архітектури, де за власним бажанням ЗВО не може переобладнати приміщення для маломобільних груп – ЕГ рекомендує більш наполегливо проводити лінію покращення умов для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп; в академії не функціонує Психологічна служба як така - ЕГ рекомендує створити всі необхідні умови для створення та облаштування роботи окремого підрозділу Психологічна служба академії; недостатня залученість представників студентського самоврядування до формування культури якості у ЗВО – ЕГ рекомендує більш активно залучати студентський актив до роботи Вчених рад, до засідань кафедр, де вони можуть виступати з пропозиціями щодо підвищення якості освітнього процесу; через відсутність спеціальної пошукової системи, виникають складнощі з пошуком потрібної інформації на офіційній веб-сторінці академії - ЕГ рекомендує доповнити сайт ЗВО пошуковою системою, яка буде полегшувати пошук потрібної інформації; відсутнє публічне розповнення проєкту ОП для громадського обговорення - ЕГ рекомендує оприлюднити проєкт ОП та результати обговорень на офіційному веб-сайті ХДАК на сторінці кафедри ОП «Психологія» на постійній основі у відкритому доступі.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Експертною групою проаналізовано Стратегію розвитку Харківської державної академії культури на 2020-2025 рр., та з'ясовано місію, візію, ключові цінності, стратегічну мету та завдання (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/sr_20.pdf). Відповідно цього документу місією є “здійснення активного впливу на розвиток духовної культури та інтелектуального потенціалу українського суспільства шляхом організації якісної освіти майбутніх фахівців нового покоління – професіоналів-лідерів у сфері культури і мистецтва, культурології, психології, журналістики, менеджменту і туризму; розширення й поглиблення наукових знань в культурно-мистецькій, гуманітарній та суспільній галузях науки”. Метою ОП є підготовка кваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців у галузі психології, що володіють необхідними загальними та спеціальними компетентностями щодо виконання основних видів професійної діяльності психолога (психодіагностика, психологічне консультування, психологічна корекція, психопрофілактика, психологічна реабілітація, психологічний супровід, психологічний тренінг, психологічна просвіта тощо) в різних сферах суспільного буття, з урахуванням потреб та запитів сучасного ринку праці, зокрема у соціокультурній галузі. Отже, цілі ОП є скоординованими з місією, візією, стратегічною метою та цінностями навчального закладу в таких напрямках як підготовка спеціалістів для соціокультурної сфери, дотримання високої якості підготовки та конкурентоздатності випускника. В Концепції розвитку кафедри психології та педагогіки на 2019-2025 н.р. (Протокол № 04 від 19.09.2019 р.: <https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/materials/krk.pdf>) задекларовано не лише загальну мету ОП, але і визначено її специфіку. В документі визначено, що з поміж інших ОП, дану освітню програму “Психологія” в Харківській державній академії культури вирізняє те, що вона орієнтована на забезпечення соціокультурної сфери кваліфікованими фахівцями із надання психологічної підтримки та психологічної допомоги з урахуванням специфіки професійної діяльності та професійно-особистісних особливостей фахівців у соціокультурній сфері. Маємо констатувати, що наразі це єдина в Україні освітня програма, в межах якої відбувається підготовка психологів-практиків для соціокультурної сфери (для галузі музичного мистецтва, хореографічного мистецтва, кіно-, телемистецтва, туризму, бібліотекознавства, музеєзнавства). Ще однією особливістю програми є її фокус на арт-терапевтичній компетентності здобувачів. Освітньою програмою передбачено підготовку бакалаврів до активного використання засобів культури та мистецтва з метою надання кризової допомоги, а також інших видів психологічної допомоги різним верствам населення. Специфіку ОП відбито в СК 12-14 та програмних результатах навчання 20-22.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Експертною групою проаналізовані зміни внесені до ОПП набору 2017 року у 2018-2020-х роках і з'ясовано, що відображені у звіті самооцінювання оновлення справді мають місце. Освітня програма з її доповненнями представлена на сайті академії (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_opp.html). Проаналізовані ОП набору 2019 та 2020 років, надані на додатковий запит. ЕГ констатує, що здобувачі були задіяні до внесення змін в ОП, шляхом участі у опитуваннях, “круглих столах” та засіданні кафедри. Про це засвідчили інтерв'ю зі здобувачами, гарантом, аналіз наданих протоколів та результатів опитувань. Під час групового інтерв'ю здобувачі підтверджують

регулярність опитувань щодо ОП, врахування їх побажань щодо окремих ОК, засвідчують практику залучення до обговорення змісту ОП на “круглому столі”. Загалом здобувачі продемонстрували задоволеність змістом ОП, розуміння її мети, знайомі з обов’язковими та вибірковими ОК. Результати останнього опитування здобувачів обговорювались на засіданні кафедри психології та педагогіки (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_opp.html), де прийнято рішення про врахування нових пропозицій здобувачів щодо ОК. Надані ЕГ протоколи засідання кафедри психології та педагогіки проектної групи за період 2016-2021 рр., підтверджують участь НПП в обговоренні ОП. На зустрічі з НПП було з’ясовано, що академічний персонал висловлює пропозиції щодо змісту ОП, переліку ОК та має вплив на створення переліку дисциплін вільного вибору, зміст пропозицій відображає їх наукові інтереси, здобутки та практичну підготовку. Врахування потреб зовнішніх стейкхолдерів засвідчують рецензії від широкого кола роботодавців (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_opp_recr.html), а також від представників академічної спільноти (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_opp_recr.html). Також ЕГ надані договори про співпрацю з низкою громадських організацій, психологічним центром “Ведара”, освітніми та виробничими установами. На інтерв’ю з гарантом стало відомо про конкретні факти впливу роботодавців на ОП: вдосконалення програмних результатів навчання (внесення ПР22); вдосконалення ОК (“Організаційна психологія та HR-менеджмент”; доповнення переліку вибіркових ОК дисциплінами, пов’язаними з психологічною допомогою у кризових ситуаціях). Кафедрою запроваджено практику щорічного запрошення роботодавців та представників академічної спільноти на засідання, що підтверджено наданими протоколами від травня 2016 по лютий 2021 року, також проводяться “круглі столи” та опитування роботодавців. Тісну співпрацю засвідчують результати проведеного ЕГ інтерв’ю з роботодавцями. Однак, відсутні докази залучення роботодавців із соціокультурної сфери до створення, перегляду та забезпечення ОП. Наразі започатковується практика відкритого обговорення проекту ОП для врахування широкого кола інтересів зацікавлених сторін, так на сайті ЗВО створено посилання для відкритого обговорення проекту ОП 2021-2022 та анкета для вільних висловлювань.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

В процесі інтерв’ю з гарантом, ЕГ встановлено, що на етапі створення ОП, робочою групою було проведено аналіз потреб у спеціалістах-психологах для соціокультурної сфери; проаналізовано потреби щодо надання допомоги в умовах професійно напруженої діяльності та потреби у кризовій допомозі в регіоні. Такий аналіз знайшов відображення у Концепції розвитку кафедри психології та педагогіки на 2019-2025 н.р. (<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/materials/krk.pdf>). Наразі потреба в спеціалістах-психологах, які розуміють завдання психологічного супроводу фахівців в галузі музичного, хореографічного, кіно-, телемистецтва, туризму, бібліотекознавства, музеєзнавства є ненасиченою на теренах країни, оскільки це єдина освітня програма, в межах якої відбувається підготовка психологів-практиків для соціокультурної сфери. Однак, слід зауважити, що в межах соціокультурної сфери, наразі статус психолога-практика не є інституалізованим. Тому вважається, що підготовка висококваліфікованих психологів для сфери культури можлива лише за умови співпраці ЗВО з менеджментом даної сфери. Інституалізація психологічної підтримки та допомоги в соціокультурній сфері сприятиме, з одного боку, оформленню потреби в спеціалістах психологах та створенню нових робочих місць. З точки зору близькості регіону до ООС та напруженістю самої мистецької діяльності, з погляду ЕГ, є обґрунтованою орієнтація ОП на підготовку бакалаврів психології до розв’язання професійних завдань в особливих та кризових умовах з використанням культурно-мистецьких засобів психологічного впливу. Запрошені на фокус-групи роботодавці, насамперед представники ГО та Національної гвардії України, представляли потреби регіону та засвідчили зацікавленість у підготовлених фахівцях-психологах до надання кризової допомоги, здатних до поєднання традиційних методів психологічної допомоги з ІТ- технологіями та забезпечення психопрофілактики та психокорекції засобами мистецтва. Підтверджено пророблений аналіз споріднених вітчизняних освітніх програм, зокрема Одеський національний університет ім. І.Мечникова, Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Короленка, Сумський державний педагогічний університет ім. А.Макаренка, Харківський національний університет ім. В.Каразіна та ін. Конкретних фактів щодо аналізу аналогічних зарубіжних програм підготовки психолога з фокусом на соціокультурну сферу або арт-методи наведено не було. Підтверджено наданими ЕГ договорами та сертифікатами факти про налагоджену співпрацю з Університетом Humanitas (Польща), в межах якої викладачі пройшли навчання. З’ясовано, що через пандемію призупинена співпраця з Університетом Бергамо (Італія) та Університетом Тромсё (Норвегія), яка налагоджується навколо питань психологічної підтримки соціально вразливих груп населення, яку планується продовжити за наявності сприятливих умов.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

За даними самооцінювання у 2019 році ОП було приведено у відповідність до вимог введеного в дію Стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 “Психологія” галузі знань 05. Здійснений ЕГ аналіз показує, що програмні результати навчання ОП відповідають вимогам стандарту для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія», затвердженому Наказом міністерства освіти і науки України 24.04.2019 р. No 565. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання відображають соціальне замовлення на фахівця, що

володіє необхідними загальними та спеціальними компетентностями щодо виконання основних видів професійної діяльності психолога в різних сферах суспільного буття, з урахуванням потреб та запитів сучасного ринку праці, зокрема у соціокультурній галузі. Експертною групою проаналізована Матриця відповідності програмних результатів навчання, структура освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання, надана у звіті самооцінювання. Зазначаємо, що обов'язкові компоненти ОП підтримують формування усіх визначених стандартом ЗК та СК. Позитивним моментом, на погляд ЕГ, є те, що освітньою програмою додатково визначені та доповнені в процесі перегляду спеціальні компетентності, що відображають її специфіку (СК 12-14) та програмні результати (ПР 20-22). Позитивну роль щодо досягнення передбаченого стандартом результату відіграє передбачена практика на різних етапах підготовки, а також залучення здобувачів до участі у гуртковій та волонтерській роботі з використанням засобів мистецтва. Реалізації наукової складової підготовки сприяє участь студентів у практичних конференціях міжнародного рівня, круглих столах, тренінгах, проведення наукових досліджень, підготовка публікацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильними сторонами за даним критерієм є те, що мета та цілі освітньої програми відповідають місії та стратегії ЗВО, відповідають соціокультурному напрямку закладу вищої освіти. ОП реалізує унікальні цілі щодо психологічного супроводу діяльності фахівців у соціокультурній сфері, а також орієнтована на підготовку фахівців до компетентного застосування засобів культури та мистецтва у психологічній допомозі. Базові цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних ОП. ОП враховує регіональні потреби, де існує запит на підготовлених фахівців до роботи з проблемами, породженими соціальною напругою, професійним стресом. Освітньою програмою визначені додаткові СК та ПР, які достатньою мірою відображають її специфіку, пов'язану із засобами арт-терапевтичного впливу та соціокультурною сферою діяльності. До розробки та оновлення на різних етапах існування освітньої програми долучалися усі стейкхолдери: студенти, НПП, роботодавці та академічна спільнота. Започатковано практику регулярного опитування здобувачів освіти та роботодавців щодо змісту ОП, проводиться аналіз результатів, які обговорюються на кафедрі. Налагоджена тісна співпраця з громадськими організаціями регіону, які позитивно впливають на наповнення змістом цільового компоненту освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкими сторонами освітньої програми за критерієм 1. є те, що при розробці та вдосконаленні ОП не представлені інтереси основної групи роботодавців - це менеджмент та персонал соціокультурної сфери. Рекомендації. Експертною групою рекомендовано залучити до обговорення проекту ОП 2021-2022 роботодавців із соціокультурної сфери.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному критерію. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії, візії, стратегічним цілям і цінностям закладу вищої освіти. Освітня програма вирізняється з поміж інших ОП "Психологія" спрямованістю на підготовку до психологічного супроводу діяльності в соціокультурній сфері та компетентного застосування засобів культури та мистецтв у психологічній допомозі особистості. Освітньо-професійна програма, розроблена та погоджена за участю роботодавців, побудована із урахуванням позицій та потреб здобувачів. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти 053 "Психологія". Недолік не є суттєвим, і може бути усуненим найближчим часом при розробці нової редакції ОП 2021-2022 за умови залучення до обговорення проекту представників соціокультурної сфери.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

В процесі аналізу ОП-2017, яка переглядалась 2018, 2019 та 2020 роках, встановлено, що обсяг її складає 240 кредитів ЄКТС, з яких на дисципліни вільного вибору студентів припадає 66 кредитів (27%). Навчання на ОП складає 3 р. 10 міс. Обов'язкові ОК (174 кредити) представлені циклом гуманітарних та соціально-економічних ОК (21 кредитів), освітніми компонентами професійної і практичної підготовки (153 кредити), а також практичною підготовкою (170 кредитів): ознайомча навчальна практика (3 кредити); виробнича практика «Психодіагностична практика у соціокультурній сфері» (8 кредитів); виробнича практика «Психокорекційна практика у соціокультурній сфері» (6 кредитів). Практичну підготовку здобувачів посилює виконання курсових робіт з соціальної психології (1 кредит) та з експериментальної психології (1 кредит), виконання кваліфікаційної роботи (10 кредитів). Аналіз Матриці відповідності компонентів ОПП програмним результатам навчання показав, що всі ПРН забезпечуються винятково за рахунок обов'язкових дисциплін. Підсумкова перевірка досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та освітньою програмою “Психологія” здійснюється на атестаційному екзамені, який має комплексний характер. Формування загальних компетентностей досягається за рахунок гуманітарних (ОКГ) та освітніх компонентів професійної і практичної підготовки (ОКПП). Гуманітарна складова ОП 2020-2021 підтримана ОКГ - Іноземна мова (за проф. спрям.), історія української культури, українська мова (за проф. спрям.), філософія, історія України. Так, ПРН “Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям” є підтриманим ОКГ українська мова, історія України; а також забезпечується в межах ОКПП: “Вступ до спеціальності”, “Соціальна психологія”, “Психологія особистості” та ін. Позитивним моментом, на погляд ЕГ, було те, що усі здобувачі під час фокус-груп спілкувалися виключно державною мовою на достатньому рівні. ЕГ вважає, що обсяг ОП та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для першого освітнього рівня вищої освіти та Стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП “Психологія” має чітку та виважену структуру. Обов'язкові, вибіркові та практичні освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему. Освітні компоненти в сукупності дозволяють досягти основних заявлених цілей та програмних результатів навчання. Однак, з аналізу навчального плану за яким навчається 3-й та 4-й курси та методичних матеріалів до дисциплін випливає, що вони не достатньо сфокусовані на соціокультурну сферу. Аналіз ОК, які складають ОП свідчить про недостатнє врахування соціокультурної складової, яка заявлена у меті та підтверджена СК 12-14, ПРН 20-22. Зазначені СК та ПР переважно досягаються за рахунок вивчення великої кількості ОК, що мають опосередковане відношення до результату навчання. Так, ПР 22 «Планувати, організувати та проводити масові соціокультурні заходи просвітницького та психопрофілактичного характеру (арт-терапевтичні форуми, фестивалі, майстер-класи)» досягається за рахунок 14 дисциплін та ознайомчої практики, серед вказаних дисциплін: українська мова, загальна, вікова, педагогічна, організаційна психологія, HR-менеджмент та низка інших, зміст яких (відповідно до їх силабусів) має надто опосередковане відношення до вказаного ПР. Наявна ОКГ “Історія української культури”, не може повною мірою забезпечити культурологічну та мистецькознавчу підготовку психологів. Освітня програма 2017р. навіть після всіх переглядів не містить ОК, що безпосередньо спрямовані на досягнення ПР 19-22. Частково ці недоліки ліквідовані при перегляді ОП набору 2019, 2020, шляхом впровадження ОК “Арт-терапевтичні підходи та методи в практичній психології”. Також, під час інтерв'ю з гарантом та НПП, були озвучені плани на доповнення ОК, які б формували уявлення про особливості діяльності психолога у соціокультурній сфері.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз компонентів ОП, визначених загальних та фахових компетентностей, програмних результатів навчання дозволяє констатувати відповідність її предметній області спеціальності 053 «Психологія». У результаті вивчення силабусів дисциплін, програм практик, програм і завдань атестації, тем магістерських робіт, експертною групою встановлено відповідність цілей і змісту предметної області, яка визначена для цієї спеціальності. Також підтримана унікальність в частині застосування засобів культури та мистецтв для психологічної допомоги особистості. Однак, ЕГ привертає увагу до такого факту: не чітко витриманий фокус підготовки психолога до роботи зі забезпечення діяльності фахівців у соціокультурній сфері. З опитувань НПП та інтерв'ю з гарантом відомо про певні задуми щодо вдосконалення ОП в бік посилення такої підготовки.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Згідно навчального плану, здобувачам відводиться 66 кредитів на вивчення дисциплін вільного вибору, що становить 27% від загальної кількості кредитів. Серед них дисципліни гуманітарної та соціально-економічної підготовки складають 5%, а вибіркові освітні компоненти професійно-практичної підготовки 22 %. У ЗВО право на вибір здобувачами вищої освіти дисциплін врегульовано введенням в дію положень та змін до них: «Положення про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії культури (зі змінами та доповненнями)» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oor_4.pdf) та «Положенні про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти Харківської державної академії культури вибіркових дисциплін» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_kvz4.pdf). Процедура обрання, яка представлена в положеннях, є відомою здобувачам. Перелік міститься на сайті академії і включає два блоки: міжфакультетські дисципліни гуманітарної і соціально-економічної підготовки та дисципліни професійно-практичної підготовки для спеціальності 053 Психологія (49 дисциплін - 3-8 семестри) (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/rozklad/kzv/053_b.pdf). Банк міжфакультетських дисциплін формується кафедрами іноземних мов, гуманітаристики та мистецтвознавства, журналістики, культурології та ін.). Слід зазначити, що здобувачі можуть ознайомитися на сайті ЗВО зі змістом вибіркових дисциплін ОП (<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/rozklad/kzv.html>) та здійснити вибір з цих двох блоків дисциплін. Плани здобувачів відбивають таку структуру вибіркових дисциплін та їх вибір. З інтерв'ю зі здобувачами відомо, що їм знайома процедура вибору дисциплін, на початку весняного семестру вони включаються до процесу обрання дисциплін та узгоджують свій вибір з одногрупниками для формування навчальних груп. Аналіз індивідуальних планів та дані інтерв'ю вказують на реалізовану можливість міжфакультетського вибору, зокрема здобувачі ОП зазвичай віддають перевагу дисциплінам з сфери мистецтв та IT-технологій. В академії впроваджується практика презентації вибіркових дисциплін здобувачам для їх більш усвідомленого вибору, але це торкається переважно дисциплін, що забезпечує сама кафедра. Надані ЕГ результати анкети "Оцінка задоволеності здобувачів якістю освітнього процесу" засвідчують врахування інтересів цих стейкхолдерів при формуванні вибіркового компоненту ОП, більшість зазначає важливість дисциплін вибіркового блоку для їх спеціальності. У ході інтерв'ю зі здобувачами освіти з'ясовано, що вони мають можливість вибирати тему кваліфікаційної роботи та наукового керівника, що потім обговорюється і затверджується на засіданні кафедри.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Як показав аналіз, форми та обсяг практики узгоджується внутрішнім "Положенням про організацію практик здобувачів вищої освіти Харківської державної академії культури" (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ops21.pdf). ОП передбачає різні види практичної підготовки, зокрема, практичні та лабораторні заняття, психологічний спецпрактикум, а також трикомпонентну практику: ознайомча навчальна практика (3 кредити); виробнича практика «Психодіагностична практика у соціокультурній сфері» (8 кредитів); виробнича практика «Психокорекційна практика у соціокультурній сфері» (6 кредитів). Перші дві практики є наскрізними, проводяться у межах розкладу занять. На період роботи ЕГ виробнича практика не розпочалась. Для реалізації мети практики заключені договори про співпрацю з низкою громадських організацій: психологічним центром "Ведара", Харківським університетом внутрішніх справ, Харківською школою № 155, ПП "ОПТИМА ФОРМА". Договорів з установами соціокультурної сфери ЕГ не надано, однак з інтерв'ю з гарантом відомо про факти співпраці та наміри укладення договорів в даному напрямку. Частково це пояснюється тим, що в такого типу установах відсутні досвідчені психологи, що можуть керувати практичною підготовкою. Позитивним фактом є те, що силабуси практик є оприлюдненими на сайті академії. Однак, наразі відсутня наскрізна програма практики, яка розкриває логіку практичної підготовки здобувачів. Аналіз силабусів показує, що мета практик не достатньо узгоджена з соціокультурною сферою, обґрунтування виробничої практики потребує вдосконалення (4 курс). З інтерв'ю зі здобувачами, роботодавцями, НПП відомо, що здобувачі проходять ознайомчу та діагностичну практику на базі різних громадських організацій. Керівництво практикою здійснюють методисти від академії та психологи бази практики спільно. Кафедрою проводяться опитування щодо задоволення здобувачів практичною підготовкою, їх результати показують високий рівень задоволення нею (https://drive.google.com/drive/folders/1UMN8pTtl_EkPdMzj6K1zrEYq3I7FZxYI). В інтерв'ю роботодавці зазначали наявність обговорення змісту практик з НПП кафедри для вироблення спільної стратегії забезпечення практичної підготовки, вказують на необхідність приділення більшої уваги практичній підготовці здобувачів, пропонують збільшити її тривалість для формування практичних навичок. Проведений ЕГ аналіз ОП набору 2019, 2020 рр., свідчить про зменшення кредитів, відведених на практику, що не узгоджується з очікуваннями роботодавців. Однак, слід зазначити, що кафедра активно використовує можливості гурткової роботи для формування практичних навичок, що підтверджують здобувачі та НПП. Також здобувачі з перших курсів залучаються до волонтерської роботи з психологічної підтримки як в межах так і за межами Харківської академії (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_f.html).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Проведений ЕГ аналіз силабусів освітніх компонентів ОП свідчить про наявність цілей, які спрямовані на формування соціальних навичок (soft skills). У ході вивчення більшості практично орієнтованих психологічних дисциплін формуються навички міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді; уміння активного слухання, партнерства, аргументації, конструктивного вирішення конфліктних ситуацій тощо. Також цьому сприяє використання інтерактивних методів, моделюючих та психологічних Т-ігор, психологічних вправ, виконання

колективних проєктів тощо, про що повідомляють здобувачі та НПП. Так, набуття здобувачами вищої освіти soft skills забезпечуються дисциплінами: соціальна психологія, організаційна психологія та HR-менеджмент, техніки психологічного тренінгу, психологічний практикум, основи психологічного консультування, під час проходження практики та ін. Кафедрою проводиться активна позааудиторна робота (майстер-класи, зустрічі, конференції, фестивалі, проєкти), здобувачі залучаються до волонтерської роботи в межах співпраці з громадськими організаціями. Особливо на ролі такої активності у формуванні soft skills наголошують здобувачі. Залученість цих стейкхолдерів до різних позааудиторних заходів відображена на сторінці кафедри (<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp.html#z3>) та офіційних сторінках кафедри у соціальних мережах Facebook (<https://www.facebook.com/psychology.academy.of.cultura/>) та Instagram (<https://www.instagram.com/kafedrapsihologiidak/>)

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт “Практичний психолог (соціальна сфера) затверджено 3.02.2021 року, тому проєктна група та НПП не мали можливості при укладанні програми орієнтуватися на нього. Однак, аналіз ОП показує, що зміст ОП: мета, закладені ОК, структурно логічна схема і їх вивчення, підтримують необхідні для якісної професійної діяльності компетентності, а також дозволяють здійснити підготовку до виконання передбачених стандартом функцій: здійснення психологічної профілактики; здійснення психологічної просвіти щодо психологічного благополуччя та психічного здоров'я; здійснення психологічної діагностики; надання психологічної допомоги за запитом та/або відповідно до виявленої потреби в такій допомозі; здійснення власного професійного розвитку та самоосвіта; співпраця з педагогічними (науково-педагогічними) працівниками щодо організації ефективної освітньої діяльності та співучасть у створенні, підтримці та розвитку психологічно безпечного освітнього середовища в закладі освіти; здійснення організаційно-методичної діяльності під час виконання трудових функцій; здійснення організаційно-методичної діяльності під час виконання трудових функцій.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Експертною групою було проаналізовано «Положення про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії культури » (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oop_4.pdf), яке регулює норми укладання навчального плану. Розподіл обсягу дисциплін (часу на засвоєння) здійснюється з урахуванням тенденції збільшення самостійної роботи здобувача. Рекомендована частка самостійної роботи, за даним Положенням, складає 1/2–2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної навчальної дисципліни. Проаналізовані навчальні плани є збалансованими за обсягом відведених годин на аудиторні заняття та самостійну роботу. Під час зустрічей зі здобувачами не було скарг на перевантаження, навпаки здобувачі відмічали постійний супровід їх самостійної роботи з боку НПП. ЕГ надано інструктивні матеріали для організації самостійної роботи за обов'язковими навчальними дисциплінами, аналіз яких показує можливість якісної підтримки самостійної роботи здобувачів. Впроваджено практику опитування здобувачів "Оцінка задоволеності здобувачів якістю освітнього процесу". Надані ЕГ результати опитування у 2020 році (вибірка - 38 здобувачів) засвідчують, що здобувачі загалом задоволені методичною та консультативною допомогою у позаурочний час (https://drive.google.com/drive/folders/1UMN8pTl_EkPdMzj6K1zrEYq3I7FZxYI), задоволеність здобувачів фактичним навантаженням з окремих дисциплін не вивчалась. Розпорядчі документи, що регулюють роботу ХДАК у період карантину розміщено на окремій сторінці офіційного сайту https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/poryadok/poryadok.html. Порядок організації освітнього процесу за допомогою дистанційних технологій в Харківській державній академії культури (нова редакція) - https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/poryadok/poryadok/oor_20_3.pdf. Організації самостійної роботи в умовах дистанційного навчання допомагає використання корпоративної платформи Google Suite. Викладачі створюють курси зі своїх дисциплін в Google Class, де розміщують силабуси навчальних дисциплін, теми занять, різні ресурси, завдання, інші матеріали. Під час резервної зустрічі НПП було продемонстровано наповнення електронних курсів “Вступ до спеціальності”, “Вікова психологія” ресурсами та завданнями для самостійної роботи. Викладачі при створенні графіку виконання завдань враховують потреби здобувачів: час для виконання завдань самостійної роботи жорстко не обмежується, графік здачі завдань є гнучким.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

У Харківській державній академії культури підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється. Проте, здобувачі з перших курсів включаються у волонтерську практику у своєму мистецькому закладі, залучаються до роботи громадських організацій і можуть завдяки такій активності ознайомитися зі специфікою психологічної просвіти та психологічної профілактики вразливих верств населення, що було підтверджено при зустрічі зі здобувачами і роботодавцями.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Експертна група відзначає такі позитивні сторони ОП за критерієм 2.: ОП відповідає Стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 "Психологія" першого (бакалаврського) рівня та Закону України "Про вищу освіту"; обов'язкові, вибіркові та практичні компоненти навчального плану є збалансованими; ОП містить обов'язкові освітні компоненти, які дозволяють досягти програмних результатів навчання, що корелюють із компетентностями; загальні компетентності є достатньо підтриманими ОКГ та ОКПП; практична підготовка в цілому забезпечує здобувачам можливість опанувати необхідні компетентності та програмні результати; достатньою є гуманітарна складова ОП, здобувачі мають можливість ознайомитися зі змістом обов'язкових, вибіркових дисциплін та практик на сайті академії; з банку загальноуніверситетських дисциплін можуть обирати ОК з інших факультетів та кафедр, самостійна робота здобувачів є забезпеченою достатньою мірою і вони задоволені її організацією; для забезпечення аудиторної та самостійної роботи в умовах дистанційного навчання повною мірою використовуються можливості корпоративної платформи Google Suite.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкими сторонами за даним критерієм є те, що досягнення СК 12-14 та ПР 20-22 досягається за рахунок ОК, які мають опосередковане відношення до них, бракує ОК, які прямо пов'язані з підготовкою психолога до роботи в соціокультурній сфері та наданням допомоги мистецькими засобами; з пропозиціями та очікуваннями роботодавців не узгоджується зменшення кількості кредитів з 17 до 9 на практичну підготовку в ОП наборів 2019, 2020 років; у силабусах практик мета та завдання лише частково відображають спрямованість на соціокультурну сферу та застосування арт-методів; наявні бази практики мають обмежені можливості для формування практичних навичок для роботи психолога в соціокультурній сфері. Рекомендації. ЕГ рекомендує продовжити роботу з підсилення визначених в ОП СК 12-14 та ПР 20-22 профільними ОКГ, ОКПП, які забезпечують підготовку психолога до професійної діяльності в соціокультурній сфері та компетентного надання допомоги з використанням засобів культури та мистецтв. Варто узгодити ОКП за змістом та тривалістю з потребами роботодавців при обговоренні нового проекту ОП. Вдосконалити силабуси практик та розробити наскрізну програму практики, де витримати фокус практичної підготовки, пов'язаний із соціокультурною сферою та засобами арт-терапевтичного впливу. Потребується розширення баз практик шляхом заключення договорів з установами соціокультурної сфери, використати як базу практики у соціокультурній сфері Психологічну службу академії, яка наразі в процесі створення.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП «Психологія» Харківської державної академії культури має достатній рівень узгодженості за Критерієм 2. Про це свідчить те, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для першого рівня вищої освіти, зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності; здобувачі мають реальну можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію, здійснюючи вибір дисциплін з банку загальноуніверситетських та банку фахових дисциплін. Зазначені вище недоліки ЕГ розглядає як такі, що можуть бути скорегованими найближчим часом, оскільки робота у цьому напрямку вже започаткована. Так, внесені зміни до редакції ОП наборів 2019, 2020 (ОК "Арт-терапевтичні підходи та методи в практичній психології"), розпочато роботу з розширення баз практик та налагодження співробітництва з мистецькими установами та закладами. Також кафедра має суттєві напрацювання з надання психологічної підтримки працівникам соціокультурної сфери у межах самої академії. Наразі у співпраці з роботодавцями відбувається вдосконалення змісту практичної підготовки здобувачів, що засвідчують працевдавці.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

На офіційному сайті Харківської державної академії культури на вкладці Абітурієнту (https://ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/abiturient/abiturient.html) розміщена необхідна інформація для вступників:

Правила прийому до ХДАК у 2021 від 26.03.2021 (https://ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/pravila/pravila.html); інформація про склад приймальної комісії, контакти, програми вступних випробувань для творчих спеціальностей (https://ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/viprobuvan/viprobuvan.html); інформаційний лист для абітурієнтів 2021 (https://ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/abiturient/materials/2021/buklet-2021-1.pdf); конкурсні пропозиції за різними освітніми рівнями (<https://vstup.edbo.gov.ua/offers/?qualification=1&education-base=40@ion=63&university-name=87>). Абітурієнти можуть дізнатися про вартість навчання, особливості прийому та навчання для осіб з особливими освітніми потребами в закладах освіти (https://ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/priym_kom/2019/metod_recomend.pdf). Окремо міститься інформація про порядок прийому для абітурієнтів з тимчасово окупованих територій, а також роботу центрів “Крим-Україна” та “Донбас-Україна” (https://ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/osv_centр/osv_centр.html), підготовчі курси (https://ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/podkursi/podkursi.html). Правила прийому є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. На підставі аналізу веб-сайту ЗВО, ЕГ констатує, що на сайті міститься вся необхідна інформація щодо вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до "Положення про приймальну комісію Харківської державної академії культури" (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppk20.pdf); правил прийому до Харківської державної академії культури у 2021 році (https://ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/pravila/pravila.html), вступ на ОП для осіб, які вступають на основі атестата про середню освіту, здійснюється за результатами: бали сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання з трьох конкурсних предметів. За інформаційними матеріалами для абітурієнтів 2021 - це українська мова і література, математика та за вибором абітурієнта: історія України/ іноземна мова/біологія/географія/фізика/хімія. Програма вступного іспиту з дисципліни “Психологія”, з якої не проводиться зовнішнє незалежне оцінювання, для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 053 “Психологія” для вступників на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста» (Протокол № 8 від “17” лютого 2020 року (https://ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/viprobuvan/2020/fsk/b/pvi_053_ms.pdf) та Програма вступного іспиту для вступу на 2 курс (https://ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/viprobuvan/2020/fsk/b/pvi_053_2k.pdf) є опублікованими на сайті академії. Наразі ОП 2021 р. є не затвердженою і абітурієнти не мають можливості ознайомитися з її змістом. Аналіз наданих ОП показав, що ОП затверджується в період з березня по серпень попереднього навчального року, після затвердження Правил вступу до ХДАК. Програма комплексного фахового випробування передбачає оцінку початкових знань абітурієнтів, які вступають на 2 курс, щодо категоріального апарату і проблематики психологічної науки та впорядкованих базових уявлень про суттєві аспекти професійної діяльності психолога – дослідника та психолога – практика. Наразі програма 2021 р. в процесі перегляду та підготовки до затвердження. Прийом вступних екзаменів здійснюється предметними комісіями, які призначаються ректором ХДАК. Отже, ЕГ констатує, що правила прийому на навчання за ОП враховують особливості самої освітньої програми.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, визначаються у "Положенні про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії культури (зі змінами та доповненнями" від 2020 р. (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oop_4.pdf) п. 7.2; у «Положенні про порядок визначення академічної різниці та перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) у Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_rvar3.pdf) від 2020 р., а також у “Положенні про відрядження, переривання навчання та поновлення, переведення, надання академічної відпустки у Харківській державній академії культури” (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_rvr3.pdf). У ЗВО діють та реалізовані на ОП правила визнання результатів навчання (порядок визначення академічної різниці, яка встановлюється фахівцем деканату на підставі поданих документів про виконання компонентів освітньої програми). Однак, академічна мобільність здобувачів передбачає програми навчання за кордоном та участь у грантах. Положенням про організацію освітнього процесу передбачено, що здобувачам вищої освіти, які реалізують право на академічну мобільність, протягом навчання, стажування чи здійснення наукової діяльності в іншому закладі вищої освіти на території України чи поза її межами гарантується збереження місця навчання та виплата стипендії. З’ясовано, що наразі відсутні підписані договори щодо мобільності здобувачів саме за даною ОП і приклади застосування правил визнання результатів навчання під час академічної мобільності на даній ОП відсутні.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

«Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) у ХДАК» (http://www.ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvar.pdf), п. 6. “Взаємодія формальної та неформальної освіти” регулює правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Вказано, що у ЗВО є можливим визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті визнаються у формальній системі освіти відповідно до законодавства, відбувається щодо обов’язкових дисциплін, не раніше другого семестру, в обсязі, що загалом не перевищує 10% від загального обсягу кредитів, передбачених освітньою програмою. Положенням регламентується процедура визнання результатів неформальної освіти, яка розпочинається написанням заяви здобувачем до деканату, Рішення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній або інформальній освіті приймає експертна комісія, яка складається з декана, гаранта ОП та НПП, що забезпечують дисципліни, які пропонуються до визнання на основі зарахування результатів навчання у неформальній або інформальній освіті. Експертна комісія знайомить здобувача з робочою програмою та питаннями підсумкового оцінювання, готується та складає екзамен чи залік. Якщо здобувач отримав менше 60 балів, йому не зараховуються результати неформальної освіти. Такий підхід не дозволяє варіанти часткового зарахування навчальної дисципліни за результатами неформального навчання. Це обмежує можливості для здобувачів даної ОП, оскільки здобувачі з перших курсів активно долучаються до неформальної та інформальної освіти (очні семінари / онлайн вебінари, психологічні майстерні, спільні заходи із громадськими організаціями). Положення кафедри психології та педагогіки про методи навчання, методи оцінювання та контролю результатів навчання, та порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті на освітньо-професійній програмі “Психологія” (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/materials/pologen_kmn1.pdf) передбачає часткове зарахування, що входить у суперчність з Положенням академії. ЕГ з’ясовано факти нарахування додаткових балів за участь в конференціях, семінарах, які тільки частково можна вважати визнанням результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які прописані у зазначеному вище положенні.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Експертна група до позитивних сторін відносить сприятливі умови для абітурієнтів для орієнтації при вступі: правила прийому на навчання за ОП чітко окреслені, не містять дискримінаційних положень, доступні для розуміння потенційних вступників, уся необхідна інформація для абітурієнта оприлюднена на сайті приймальної комісії академії. Чіткими та зрозумілими для здобувачів є правила визнання результатів, отриманих в інших ЗВО. Правила прийому на навчання враховують особливості ОП “Психологія”. Доступною для всіх бажаючих є програма вступного іспиту з психології для вступу на основі молодшого спеціаліста та на 2-й курс ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

За даним критерієм слабкою стороною є відсутність наразі затвердженої ОП 2021-2022, тоді, як Правила прийому ХДАК вже затверджені 26 березня 2021 року; відсутність програм академічної мобільності для здобувачів ОП, для чого є не лише об’єктивні (пандемія), але і пов’язані зі ЗВО причини, де недостатньо використовують можливості дистанційної реалізації проєктів. Також викликає стурбованість обмеження закладене у Положенні про порядок визначення академічної різниці та перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) у ХДАК, що унеможлиблює отримати часткове зарахування кредитів за результатами неформальної чи інформальної освіти. Рекомендації. ЕГ рекомендує формувати ОП до затвердження Правил прийому до ХДАК, забезпечити в подальшому достатні умови для обговорення проєкту та знайомства абітурієнтів зі змістом оновленої ОП; звертаємо увагу на необхідність налагодити співпрацю із закордонними університетами щодо запровадження програм академічної мобільності здобувачів та в наявних умовах ширше практикувати дистанційні форми навчання у зарубіжних університетах. Рекомендуємо на рівні менеджменту ЗВО розглянути можливість зміни процедури зарахування результатів неформальної освіти, регламентованої «Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) у ХДАК», п. 6. “Взаємодія формальної та неформальної освіти”, ст. 8 в бік змістовного аналізу відповідності отриманої неформальної освіти ПР навчальної дисципліни та на цій основі часткового або повного зарахування результатів навчання.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За даним критерієм освітня програма та освітня діяльність відповідає висунутим вимогам на рівень В. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному сайті академії. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми. Оприлюднені програми вступних випробувань для вступу на ОП. Наявні

правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема, закордонних, та у неформальній освіті. Знижує відповідність критерію 3, те, що наразі відсутня затверджена ОП 2021-2022, несформована практика обговорення та затвердження проєкту ОП до затвердження Правил прийому до ХДАК. На основі інтерв'ю з гарантом та НПП, ЕГ вважає, що кафедра здатна в подальшому забезпечити достатні умови для обговорення проєкту та знайомства абітурієнтів зі змістом оновленої ОП. Інтерв'ю з гарантом засвідчило прагнення врахувати рекомендації ЕГ у проєкті ОП 2021-2022, що дозволяє передбачити можливість оперативної корекції ОП загалом і за цим критерієм зокрема. Академічна мобільність для здобувачів ОП тільки започатковується, разом з тим, ЕГ були зафіксовані реальні кроки в даному напрямі, які перервані пандемією. Практика інформальної освіти є поширеною серед здобувачів ОП і кафедра орієнтована на врахування таких результатів навчання, що підтверджує внутрішнє Положення. Отже, виявлені недоліки не є суттєвими та можуть бути виправлені найближчим часом.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oor_4.pdf) та «Положенням кафедри психології та педагогіки про методи навчання, оцінювання результатів навчання» (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/materials/pologen_kmn1.pdf). Вони є схарактеризовані у силабусах ОК (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_opp_s.html), відповідно до поставлених навчальних цілей, компетентностей і програмних результатів. За наданою ЕГ інформацією такому визначенню форм і методів передують обговорення на засіданні кафедри, погодження з гарантом, затвердження Науково-методичною радою. Обирання форм навчання регулюється змістом ОК, кваліфікацією НПП та принципом академічної свободи. В умовах пандемії навчання проводилося дистанційно на платформах Google Class, Google Meet, Zoom. Заняття проводяться згідно розкладу. Забезпечено доступ здобувачів до необхідної інформації, силабусів, завдань, інструктивних матеріалів. ЕГ ознайомила з особливостями роботи НПП та здобувачів на цих платформах та дійшла висновку щодо їх відповідності меті та завданням ОП. Фокус-група зі здобувачами показала високий рівень поінформованості та залученості до дистанційного навчання. Аналіз матеріалів кафедри показує, що НПП надається перевага інноваційним методам навчання, інтерактивним технологіям (інтерактивні та проблемні лекції, групові форми роботи здобувачів, кейс-методи, проблемні дискусії, моделюючі та психологічні Т-ігри, вправи, виконання проєктів) (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_f.html) (<https://www.facebook.com/psychology.academy.of.cultura>) (<https://www.instagram.com/kafedrapsihologiihdak>). Здобувачі підтвердили надану інформацію під час фокус-груп засвідчили задоволеність формами, методами і технологіями навчання, підкреслили, що саме такі практико-орієнтовані форми допомагають їм здобути СК та досягти ПРН. З'ясовано, що опитування для визначення рівня задоволеності здобувачів методами навчання та викладання проводяться щосеместрово, результати останнього з яких представлено на сторінці кафедри (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_opp_a.html). Реалізацію студентоцентрованого підходу в навчанні на ОП регулюють: Стратегія розвитку ХДАК на 2020-2025 роки (п. 2.1) (www.ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/sr_20.pdf); Положення про Центр забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку (п. 3.7) (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_czyo.pdf). На ОП особлива увага приділяється формуванню індивідуальних траєкторій, можливості обрання наукових керівників, оптимізації стосунків здобувачів та НПП. Форми і методи навчання вільно обираються НПП, що засвідчено в Таблиці з Самоаналізу ОП, оскільки представлено різні методи для досягнення заявлених результатів навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час організованих фокус-груп зі здобувачами, ЕГ з'ясувала, що ОП оприлюднюється та розміщуються на сторінці кафедри, включаючи рецензії стейкхолдерів (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_opp_recr.html; https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_opp_recr.html). Дана ОП приймається після оприлюднення проєкту для обговорення на кафедрі, факультеті, вченій раді академії, починаючи з квітня попереднього навчального року. На фокус-групах здобувачів з'ясовано, їх поінформованість щодо змісту ОП. В кожному силабусі обов'язкових та вибіркових ОК визначені цілі, зміст та очікувані результати навчання, порядок та критерії підсумкового оцінювання. Силабуси оприлюднені на сторінці кафедри (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_opp_s.html) та розміщені на сторінках електронних курсів. Інформація щодо порядку та критеріїв оцінювання представлена в силабусах дисциплін в загальному вигляді та в методичних матеріалах. Під час зустрічей з НПП, ЕГ з'ясувала, що вони інформують здобувачів про зміст та очікувані результати за кожним ОК на першому занятті згідно з розкладом. Анотації вибіркових дисциплін представлені на сторінці кафедри (<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/materials/pvd.pdf>). Недостатньо чіткою є система поточного оцінювання знань здобувачів, яка в силабусах представлена тільки критеріями підсумкового контролю. Не наведено розподіл балів за окремими видами робіт, які виконують здобувачі освіти. Також гарант ініціює зустріч здобувачів з НПП вибіркових дисциплін з метою презентації курсів та програмних результатів. Такі зустрічі були проведені в онлайн-або офлайн формі наприкінці кожного семестру, що передують вивченню дисциплін за вибором. Надана здобувачам інформація є доступною, зрозумілою і вчасною.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Організація освітнього процесу за ОП забезпечує поєднання навчання і дослідження. У навчальному плані ОП передбачено виконання двох курсових робіт: Соціальна психологія (2 сем), Експериментальна психологія (6 сем) та кваліфікаційна робота (8 сем). Крім того, при викладанні ОК, академічний персонал забезпечує науковий пошук теоретичного характеру, проведення міні-досліджень, які презентуються на семінарах, наприклад, при викладанні ОК “Психологія девіантної поведінки” (доц. Віденєєв І.О.) проводились дослідження тривожності та схильності до агресивної поведінки, акцентуацій характеру та схильності до афективної поведінки у підлітковому віці, деформації морально-етичної самосвідомості неповнолітніх правопорушників. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти встановлено, що на кафедрі діє науковий гурток, який діє на основі Положення (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/materials/pologen_ngz.pdf) (керівник доц. Радько О.В.), лабораторія психологічних Т-ігор (<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp.html#z4>). Свої здобутки здобувачі вищої освіти доповідали на науково-практичних конференціях різного рівня, як от: «Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України»; «Соціально-психологічне забезпечення діяльності сил безпеки та оборони України «Особистість, суспільство, закон»; «Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку»; «Інноваційні напрямки та технології роботи практичного психолога (соціального робітника) в умовах пандемії». В освітньому процесі використовуються матеріали дисертаційних досліджень науковців, в атестації яких викладачі кафедри брали участь як офіційні опоненти. Наприклад, при викладанні ОК “Психологія девіантної поведінки” (доц. Віденєєв І.О.) використовуються матеріали дисертаційного дослідження Геращенко О.В. “Психологічна корекція поведінки схильних до бродяжництва підлітків” та Приймаченко О.М. “Особливості емоційного інтелекту неповнолітніх засуджених чоловічої статі”. За участю кафедри подано заявки до участі в Erasmus+: «Development, approbation and adaptation of tools and methods for social and psychological integration of international students into the european socio-cultural space»; «Cross-cultural and social-psychological support for educational migrants in the socio-cultural space in the country of residence»; «Development of personal competitiveness of educational migrants in the cross-cultural space of the host country: European practice». Під час зустрічі зі стейкхолдерами було з’ясовано, що ЦСТК “Добробут” (кер. Злотніков А.) у співпраці з НПП кафедри та здобувачами вищої освіти академії розробляють програмне забезпечення МАК в системі онлайн; ПП “Optima-forma” (кер. Андросов О.) - залучення здобувачів ОП до арт-терапії іноземців, що навчаються в Україні; Асоціація сімейних психологів України (кер. Красін С.) - реалізація міжнародної програми розвитку дитини та проведення фестивалю арт-практик

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

За результатами фокус-груп із менеджментом ЗВО, гарантом, академічним персоналом кафедри, стейкхолдерами встановлено, що вони систематично оновлюють зміст ОП. Цей процес відбувається відповідно до стратегії академії (www.ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/sr_20.pdf) щодо підвищення якості освіти, що робить навчання в академії стабільно привабливим для здобувачів освіти. Зміст освітніх компонент оновлюються НПП щорічно з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм і, зокрема, побажань і зауважень, отриманих від здобувачів освіти та інших стейкхолдерів під час опитувань та обговорення на засіданнях кафедри. ЕГ ознайомила з змістом силабусів усіх ОК за ОП. Так, наприклад, при оновленні змісту ОКПП 15. “Основи психологічного консультування” (проф. Большанова А.М.) внесено актуальну для сьогоденної психологічної практики проблематику, що відображає специфіку консультування окремих груп клієнтів: особливості та завдання консультування клієнтів у стані горювання; особливості та завдання консультування депресивних клієнтів; особливості та завдання консультування клієнтів, які помирають; особливості та завдання консультування клієнтів з суїцидальним ризиком. При оновленні змісту ОКПП 8. “Психологія сім’ї” (доц. Перевозна Т.О.) внесено актуальні для сучасного суспільства теми: проблема гендеру в сімейних стосунках (європейські цінності); порушення функціонування сім’ї (сімейне насилля); психологічна корекція сімейних стосунків методами арт-терапії (відображає унікальність ОП). При оновленні змісту ОКПП 17. “Організаційна психологія та HR - менеджмент” (доц. Радько О.В.) внесено: аксіологічні основи управління в організації (корпоративна культура); формування іміджу організації та персоналу (відображає унікальність ОП). Оновлюється також джерельне забезпечення ОК, але в окремих силабусах не досить регулярно. Весь академічний персонал кафедри взяли участь у тренінгу «Education & Career & Success» (Освіта, кар’єра, успіх) (University HUMANITAS, Poland), результати котрого імplementували в освітній процес за ОП за рахунок формування у здобувачів soft skills: формування SMART-мети, уміння самопрезентації, створення власного професійного образу, навички роботи у командах, формування комунікативної компетентності, планування професійної кар’єри.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Відповідно до Стратегії інтернаціоналізації Харківської державної академії культури, введеної в дію наказом від 15.01.2020 р. № 07 (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/si20.pdf), був визначений напрям політики академії стосовно підвищення власного статусу та міжнародних амбіцій через розвиток міжнародної мобільності

науковців, НПП та здобувачів. З 2018 р. міжнародна діяльність в академії координується Центром міжнародної освіти і співробітництва, який здійснює планування, організацію та моніторинг міжнародних академічних зв'язків між ХДАК та міжнародними організаціями й установами. НПП є дійсними розробниками проектів на участь в Еразмус+: «Development, approbation and adaptation of tools and methods for social and psychological integration of international students into the european socio-cultural space»; «Cross-cultural and social-psychological support for educational migrants in the socio-cultural space in the country of residence»; «Development of personal competitiveness of educational migrants in the cross-cultural space of the host country: European practice» Erasmus+ KA205: Strategic Partnerships for youth) ID: KA205-2CA15766 (https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/call-2019-strategic-partnerships-sp-ka201-ka202-ka203-ka204-ka205_en). Усі НПП кафедри взяли участь у тренінгу «Education & Career & Success» (Освіта, кар'єра, успіх) (University HUMANITAS, Poland) - сертифікати академічного персоналу розміщено на сайті ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_nd.html). Гарант ОП Большакова А.М. пройшла міжнародне стажування «Methodology for interdisciplinary research in the social and behavioral sciences» (Glasgow, Scotland. 4,8 ECTS credits, Internship Certificate School of Social and Behavioral Sciences № SBS/21/18UA 6 February 2021), тренінг «Сучасні підходи до медико-психологічної реабілітації осіб, що зазнали негативного впливу надзвичайних ситуацій воєнного, соціального, техногенного характеру» (ПРООН, 6-7 лютого 2021 р.). Доц. Радько О.В. пройшла міжнародне стажування «Methodology for interdisciplinary research in the social and behavioral sciences» (ECTS credits: 4,8 internship certificate School of Social and Behavioral Sciences № SBS/21/16UA 6 february 2021). Прикладів реалізації програм міжнародної академічної мобільності на ОП немає. При огляді матеріально-технічної бази ЕГ у співбесіді з бібліотекарями встановлено, що здобувачі освіти та НПП на ОП мають доступ до міжнародних інформаційних ресурсів та баз даних Scopus & Web of Science.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

ЕГ сильними сторонами програми вважає відповідність форм і методів навчання і викладання заявленим в ОП цілям та ПРН, загалом відповідність вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Впроваджена в академії парадигма студентоцентрованості реалізує підхід, за котрим здобувача вищої освіти розглядають як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами, досвідом та бекграундом, і який спроможний бути автономним і відповідальним учасником освітнього процесу. Здобувачі під час виконання навчальних завдань вільно обирають теми для досліджень. Здобувачі освіти забезпечені необхідною та актуальною інформацією щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв підсумкового оцінювання. Академією проводиться анонімне анкетування з питань задоволеності здобувачів методами, прийомами навчання, якістю викладання і підставі аналізу результатів приймаються рішення. В освітньому процесі в академії на ОП використовуються дослідницькі методи навчання, що спрямовуються на досягнення здобувачами вказаних в ОП програмних результатів. Академічний персонал використовує інтерактивні та проблемні лекції, впроваджує групові форми роботи, кейс-метод, проблемні дискусії, моделюючі та психологічні Т-ігри, застосовує виконання спільних проектів. НПП щорічно оновлюють зміст ОК на основі сучасних наукових досліджень та практик і є ініціаторами та розробниками міжнародних проектів, активно працюють в напрямку налагодження міжнародного співробітництва.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

У деяких силабусах наявні посилання на неактуальні та застарілі в рамках відповідної галузі наукові та навчальні джерела (наприклад: ОКПП 2. Історія української культури (ст.викл. Левіна В.Г.) список літератури включає джерела, видані у 2000-2019 рр.; ОКПП 3. Анатомія та еволюція нервової системи (доц.Віденєв І.О.) включає джерела, видані у 2002-2013 рр. до списку основної літератури; ОКПП 7. Вікова психологія (доц. Радько О.В.) - 2005-2009 рр.). Недостатньо чітко є система поточного оцінювання знань здобувачів, яка у силабусах представлена тільки критеріями підсумкового контролю. Не наведено розподіл балів за окремими видами робіт, які виконують здобувачі освіти. Інтернаціоналізація діяльності в межах ОП наразі тільки започатковується: програми мобільності або стажування для НПП та здобувачів відсутні. Рекомендації. Оновити списки рекомендованої літератури у силабусах на ОП за рахунок включення новітніх джерел психологічної літератури, у тому числі закордонних, що дозволить поповнити освітній контент сучасними досягненнями світової науки. Посилити інтернаціоналізацію діяльності, запроваджуючи програми обміну чи / або можливості закордонного стажування для НПП та здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Навчання і викладання за ОП в цілому відповідає вимогам на рівні В, що підтверджено відповідною документацією та матеріалами акредитаційної експертизи у віддаленому (дистанційному) режимі. Застосування елементів змішаного навчання, підвищення кваліфікації НПП, започаткована робота щодо інтернаціоналізації діяльності ЗВО є позитивною рисою програми та складає перспективний напрям її вдосконалення. Зазначені недоліки ЕГ розглядає як несуттєві, оскільки робота у цьому напрямку започаткована, дещо виникли затримки у зв'язку з пандемією. Вивчаючи динаміку наявності недоліків та роботи щодо їхнього усунення, ЕГ констатує позитивні зміни щодо розвитку ОП за рахунок пропрацювання слабких сторін та у подальшому перетворення їх у сильні сторони ОП. Зазначені у звіті недоліки за Критерієм 4 не впливають на загальний висновок щодо відповідності програми цьому критерію.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контролю, оцінювання та критерії оцінювання знань здобувачів визначаються на основі «Положення про організацію освітнього процесу в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oor_4.pdf) та «Положення кафедри психології та педагогіки про методи навчання, оцінювання результатів навчання» (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/materials/pologen_kmn1.pdf). Форми контролю та критерії оцінювання знань з кожної навчальної дисципліни наведені в силабусах та розташовані на сторінці кафедри. Контрольні заходи та їхній зміст є чіткими та зрозумілими, вчасно оприлюднені: поточний контроль - на початку семестру, підсумковий контроль - у змісті ОП. Всі методичні матеріали навчальних дисциплін розробляються НПП кафедри педагогіки та психології, затверджуються Науково-методичною радою академії. Результати навчання здобувачів оцінюються протягом семестру і наприкінці семестру за допомогою поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль здійснюється під час проведення контактних та індивідуальних занять, а також для перевірки результатів виконання та захисту завдань самостійної роботи. Формами проведення поточного контролю є: тестування, бліц-опитування, контрольна (модульна) робота, захист результатів виконання групових або індивідуальних проектів під час навчальних занять. Підсумковий контроль результатів навчання здобувачів здійснюється для оцінювання знань, умінь та навичок з дисциплін навчального плану і проводиться у формі екзамену та заліку. Екзаменаційні білети затверджуються на засіданні кафедри до початку екзаменаційної сесії (за 2 місяці). Критерії оцінювання знань здобувачів з відповідної дисципліни прописані у силабусах. Проте не наведено розподіл балів за окремими видами робіт, які виконують здобувачі освіти. При розробці РП та методичних матеріалів НПП орієнтуються на наступні положення: «Положення про організацію освітнього процесу в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oor_4.pdf) та «Положення кафедри психології та педагогіки про методи навчання, оцінювання результатів навчання» (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/materials/pologen_kmn1.pdf). Інформація про форми контрольних заходів визначається в ОП та НП. Додаткову інформацію про форми контрольних заходів здобувачі отримують із силабусів (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/rozklad/rozklad_d.html; https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/rozklad/rozklad_z.html), ця інформація постійно оновлюється; на першій парі з кожної дисципліни, на якій НПП знайомить здобувачів з вимогами щодо форми контрольних заходів та з процедурами їхнього здійснення. Надається інформація, які види робіт підлягають оцінюванню та за якими критеріями; надаються рекомендації щодо опанування теоретичного матеріалу, виконання прикладних та творчих завдань, що оцінюються. За матеріалами акредитаційної експертизи ЕГ констатує виконання вимог зрозумілості та прозорості інформації щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів вищої освіти з ОП «Психологія» здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної (бакалаврської роботи) та атестаційного екзамену. Ці форми атестації відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій МОН України та Стандарту вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/04/25/053psikhologiyabakalavr.pdf>). Підготовка та захист кваліфікаційної роботи підтверджує здатність особистості вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології. Атестаційний екзамен відображає рівень засвоєних знань з обов'язкових компонентів ОП (циклів професійної і практичної підготовки). За змістом він є інтегративним, а за формою проведення – усним, що включає два теоретичні питання та одну практичну задачу. Здобувач вищої освіти допускається до захисту кваліфікаційної роботи та екзамену за рішенням засідання кафедри педагогіки та психології після виконання в повному обсязі індивідуального навчального плану здобувача, отримання рекомендації до захисту та на підставі заключення про рівень академічного плагіату в роботі. Під час підготовки до підсумкової атестації здобувач орієнтується на Положення про атестацію здобувачів вищої освіти (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_azvo_3.pdf). Методичні рекомендації щодо виконання кваліфікаційної роботи наведено у силабусі (<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/materials/nmz/vkr.pdf>). Методичні рекомендації щодо атестаційного екзамену наведено у силабусі (<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/materials/nmz/ae.pdf>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В умовах пандемії навчання проводилося дистанційно на платформах Google Class, Google Meet, Zoom. ЕГ ознайомилася з особливостями роботи на цих платформах та дійшла висновку щодо їх відповідності меті та завданням ОП. Фокус-група зі здобувачами показала високий рівень поінформованості та залученості до дистанційного навчання. Правила проведення контрольних заходів є доступними та зрозумілими, забезпечують об'єктивність контрольно-оцінювальної діяльності екзаменаторів, охоплюють заходи запобігання та вирішення конфліктних ситуацій у процесі контролю; включають процедуру оскарження результатів контрольних заходів та їхнього повторного проходження. При незгоді здобувача з оцінкою, він має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів відповідно «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі та освітньому середовищі в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf). Таких прикладів на даній ОП не було, але здобувачі поінформовані про свої права та можливості щодо оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Проведення заходів поточного та підсумкового контролю у форматі дистанційного навчання відбувається з дотриманням «Положення про організацію освітнього процесу у ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oor_4.pdf) та відповідно до порядку ліквідації академічних заборгованостей здобувачами за результатами підсумкового контролю знань (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_laz.pdf) та Положенням про Комітет із забезпечення якості освіти (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_kzyo.pdf). Прикладів застосування відповідних процедур на ОП не було. Діє Антикорупційна програма (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/ap.pdf). Раз на семестр проводиться анонімне опитування серед здобувачів вищої освіти щодо виявлення фактів порушення антикорупційного законодавства (<https://docs.google.com/forms/d/1ABJUWFg1ZrrV6KgboDVxoK-Wuv44qmGA4pOn-pnkyFs/closedform>). Прикладів конфлікту інтересів на даній ОП не було. Під час інтерв'ю зі здобувачами та студентським самоврядуванням, експертна група виявила, що ці учасники освітнього процесу ознайомлені з існуючими положеннями, процедурами вирішення конфліктних ситуацій, умовами запобігання сексуального домагання, корупції. Фокус-групи вказали на відповідні положення. З усіма положеннями їх ознайомили на початку навчання та на деяких ОК. За даною ОП не було жодних звернень щодо порушення академічної доброчесності. Під час спілкування з фокус-групами не було продемонстровано забезпечення об'єктивності екзаменаторів. Недостатньо чіткою є система поточного оцінювання знань здобувачів, яка у силабусах представлена тільки критеріями підсумкового контролю. Не наведено розподіл балів за окремими видами робіт, які виконують здобувачі освіти.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Головні документи, які розкривають зміст політики, стандартів і процедури дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу, є доступними для детального ознайомлення здобувачами та НПП на сайті: Кодекс академічної доброчесності Академії (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/kodeks.pdf); Положення про систему запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах працівників і здобувачів вищої освіти ХДАК культури (https://kneu.edu.ua/userfiles/akad_dobrochesnist/pol.pdf); Положення про Комісію з питань академічної доброчесності та корпоративної етики ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_kpad20.pdf). Забезпечення системи виявлення академічного плагіату та запобігання йому в академії поширюється на наукові і навчально-методичні праці НПП; наукові статті; кваліфікаційні та конкурсні роботи здобувачів. З метою протидії порушенню академічної доброчесності використовуються програмні продукти Strikeplagiarism та Unicheck. Ці програми надають можливість виявляти усі різновиди академічного плагіату. З метою забезпечення перевірки рівня самостійності та самобутності кваліфікаційних робіт здобувачів створено інституційний репозитарій (<http://195.20.96.242:5028/khkdk-xmlui/>) відповідно до Положення про інституційний репозитарій ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ir.pdf). Наявна чітка процедура притягнення учасників освітнього процесу до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності - розділ 6 Кодексу академічної доброчесності академії; порушенням академічної доброчесності вважають академічний плагіат, академічне шахрайство, фальсифікація результатів досліджень, посилань у власних публікаціях, надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу, що зазначено у пункті 2.2 Кодексу академічної доброчесності академії. Заходи популяризації серед здобувачів політики академічної доброчесності носять систематичний характер, забезпечення популяризації академічної доброчесності відбувається на всіх організаційних рівнях: студентська рада, НПП навчальних дисциплін, наукові керівники кваліфікаційних та курсових робіт, керівники певних структурних підрозділів. Про це свідчать результати інтерв'ю зі здобувачами, гарантом та менеджментом ЗВО. Фокус-групи засвідчили, що здобувачі поінформовані щодо вимог до академічної доброчесності, зокрема студентська рада бере участь в інформуванні щодо принципів академічної доброчесності серед здобувачів. Крім того, здобувачі зазначили, що у рамках їх участі в науковому

гуртку вони володіють навичками академічного письма, знайомі з принципами цитування, що підтверджується їх публікаціями у збірниках науково-практичних конференцій. Бібліотека забезпечує моніторинг вимог щодо цитування та інформування академічної спільноти. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності серед здобувачів цієї ОП не має.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Контрольні заходи та їхній зміст є чіткими та зрозумілими, вчасно оприлюдненими. Чіткі та зрозумілі критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів ОП в частині підсумкового контролю, забезпечення відповідних заходів із популяризації академічної доброчесності та запобігання плагіату. ЗВО використовує форми атестації, визначені у стандарті вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності 053 “Психологія”. Правила проведення контрольних заходів є зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу, включаючи процедури оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Наявна реальна процедура оскарження результатів контрольних заходів та правил їх повторного проходження. В академії наявні політика, стандарти та внутрішня нормативна база щодо забезпечення академічної доброчесності та її інституційне забезпечення, відповідні інформаційно-технологічні засоби. Процедури дотримання академічної доброчесності є визначеними, чіткими і зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу. Ці процедури передбачають механізми моніторингу, дотримання академічної доброчесності, зрозумілі та прозорі процедури реагування на такі порушення і притягнення до академічної відповідальності. Здобувачі володіють навичками академічного письма. Забезпечення популяризації академічної доброчесності в академії відбувається на всіх організаційних рівнях: студентська рада, НПП навчальних дисциплін, наукові керівники кваліфікаційних та курсових робіт, керівники певних структурних підрозділів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

ЗВО недостатньо продемонструвало як саме забезпечується об'єктивність екзаменаторів. Недостатньо чіткою є система поточного оцінювання знань здобувачів, яка у силабусах представлена тільки критеріями підсумкового контролю, не наведено розподіл балів за окремими видами робіт, які виконують здобувачі освіти. Рекомендації. ЕГ рекомендує вдосконалити процедури оцінювання задля забезпечення об'єктивності екзаменаторів. У силабусах представити чітко умови оцінювання за різні форми поточної роботи та критерії їх оцінювання. З метою подальшої популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти, ЕГ рекомендує введення в ОП окремого ОК або модуля, присвяченого академічній доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

За даним критерієм ОП та освітня діяльність відповідає висунутим вимогам щодо рівня В. Правила проведення контрольних заходів є чіткими і зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу, включаючи процедури оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Наявна реальна процедура оскарження результатів контрольних заходів та правил їх повторного проходження. В академії наявні політика стандарту та внутрішня нормативна база щодо забезпечення академічної доброчесності та її інституційне забезпечення, відповідні інформаційно-технологічні засоби. Процедури дотримання академічної доброчесності є визначеними, чіткими і зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу. Недоліки не є суттєвими та можуть бути усунені в процесі вдосконалення ОП найближчим часом.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

У ході роботи ЕГ з'ясовано, що підготовку за ОП здійснює кафедра психології та педагогіки (<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp.html>). ЕГ вивчила дані щодо академічної та професійної відповідності НПП, наведені у звіті самооцінювання та відповіді на додатковий запит. Усі НПП мають освіту, рівень

кваліфікації та досвід професійної діяльності, які відповідають дисциплінам, що викладаються. Гарант ОП А.М. Большакова є психологом за освітою, має ступінь д-ра психол. наук, вчене звання професора та фахові наукові публікації, що дозволяє їй викладати базові дисципліни професійної підготовки. Доц. Т.О. Перевозна є психологом, має ступінь канд. психол. наук, вчене звання доцента та фахові наукові публікації, що дозволяє їй викладати базові дисципліни професійної підготовки та має стаж роботи 23 роки на посаді медичного психолога та психолога-судового експерта. Доц. О.В. Радько є психологом, має ступінь канд. психол. наук, фахові наукові публікації, має сертифікат терапевта. Доц. І.О. Віденєєв має медичну освіту (дитячий психіатр), ступінь канд. психол. наук, вчене звання доцента, фахові наукові публікації з психології, роботи практичної роботи на посаді дитячого психіатра, що забезпечують його відповідність дисциплінам професійної підготовки. Ст. викл. В.А. Свідовська є психологом, має ступінь канд. пед.наук, фахові наукові публікації, підвищення кваліфікації. Ст. викл. Л.В. Туріщева є психологом, має ступінь канд. психол. наук, вчене звання доцента, фахові наукові публікації. ЕГ отримала відомості про призначення тем та керівників кваліфікаційних робіт, які визначають, що всі керівники кваліфікаційних робіт мають науковий ступінь. Аналіз кадрового складу випускової кафедри виявив, що 100% викладачів мають наукові ступені. На сторінці випускової кафедри наведена вичерпна інформація про науково-професійні профілі (<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/materials/vdpp.pdf>) та професійні досягнення (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_nd.html) НПП ОП. Загальна кількість академічного персоналу, який працює на ОП, складає 12 осіб, із них: віком до 40-ка років - 3 особи (25%), 40-45 років - 3 особи (25%), 45-50 років - 2 особи (16,7%), 51-55 років - 3 особи (25%), 65 років - 1 особа (8,3%); докторів наук - 4 особи (33,3%) - Большакова А.М., Білик О.М., Гончар О.В., Щедрін А.Т.; кандидатів наук - 8 осіб (66,7%); професорів - 3 особи (25%) - Большакова А.М., Гончар О.В., Щедрін А.Т.; доцентів - 6 осіб (50%) - Віденєєв І.О., Перевозна Т.О., Дерев'яно І.В., Левіна В.Г., Білик О.М., Туріщева Л.В.; сертифікат В2 з іноземної мови мають 3 особи (25%) - Большакова А.М., Білик О.М., Радько О.В.; базову освіту з іноземної філології мають 2 особи (16,7%) - Дерев'яно І.В., Гончар О.В. Відтак, академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, в цілому забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» в ХДАК розроблено Положення «Про конкурсний відбір та призначення на посади науково-педагогічних працівників Харківської державної академії культури», введене в дію рішенням Вченої ради від 22.01.2016 р., протокол № 8 (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pkv.pdf). Згідно з цим Положенням до конкурсу на заміщення вакантної посади допускаються особи, які відповідають кваліфікаційним вимогам до відповідної посади науково-педагогічного працівника. У положенні визначено перелік документів, що надає претендент на посаду (пункт 2.7.2) та чітко описана процедура обрання за конкурсом (пункт 2). Кожна кандидатура претендентів обговорюється на засіданні відповідної кафедри. Кафедра на підставі результатів таємного голосування передає свої висновки щодо кандидатур Вченій раді факультету, Вченій раді Академії. При розгляді кандидатур враховуються наступні позиції: базова вища освіта, наукові ступені та відповідний рівень вченого звання, загальна кількість наукових праць, а також кількість праць за останні 5 років, особливо звертається увага на наявність видань із індексом цитування, підвищення кваліфікації протягом останніх 5 років. Враховуються і свідоцтва про підвищення професійного рівня, педагогічної майстерності, наукової кваліфікації, а також звіт про виконання обов'язків за минулим контрактом.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОП у якості експертів, учасників обговорення ОП, рецензентів освітніх компонентів, запрошених НПП. Роботодавці, які надали рецензії на ОП, регулярно беруть участь у засіданнях випускової кафедри психології та педагогіки, круглих столах, фестивалях, конференціях. Керівник Громадської організації «Антинаркотичний молодіжний союз» О. М. Клочок; керівник Громадської організації «Комплексна психологічна допомога», кандидат медичних наук А. В. Гайдабрус; керівник науково-дослідного центру службово-бойової діяльності Національної гвардії України Національної академії Національної гвардії України, доктор психологічних наук, професор І. І. Приходько; директор психологічного центру «Ведара» ФОП О. М. Луценко; керівник «Асоціації дитячих та сімейних психологів України» С. А. Красін проводили просвітницькі заходи на ОП, (фото-звіти є на офіційній сторінці кафедри на сайті ХДАК (<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp.html>) та офіційних сторінках кафедри у соціальних мережах Facebook (<https://www.facebook.com/psychology.academy.of.cultura/>) та Instagram (<https://www.instagram.com/kafedrapsihologiihdak/>)). Під час зустрічі зі стейкхолдерами було з'ясовано, що кафедра разом з роботодавцями виконує спільні науково-дослідні роботи щодо: розробки програмного забезпечення МАК в системі онлайн - ЦСТК "Добробут" (керівник Злотніков А.); розробки арт-терапевтичних технологій - ПП "Optima-forma" (керівник Андросов О.); реалізації міжнародної програми розвитку дитини та проведення фестивалю арт-практик - Асоціація сімейних психологів України (керівник Красін С.). Виконання такої науково-дослідної роботи сприяло трансферу технологій при викладанні ОК: Основи психотерапії; Основи психологічного консультування; Психологічний спецпрактикум; Основи сімейного психологічного консультування; Основи психокорекції та ін.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Академічний персонал ОП є провідними фахівцями у психологічній галузі. Аналіз наданих документів та результати проведення фокус-групи з НПП випускової кафедри показав, що ХДАК залучила до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі та потенційних роботодавців. Експертна група вивчила підтвердження (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_nd.html) того, що академічний персонал випускової кафедри є не тільки НПП, але й фахівці-практики галузі: гарант освітньої програми, завідувач випускової кафедри, А.М. Большакова є членом Українського союзу психотерапевтів, сертифікованим консультантом у методі Позитивної психотерапії, сертифікованим арт-терапевтом, має досвід практичної роботи психолога-консультанта; член робочої групи ОП, доцент кафедри І.О. Віденєєв є членом Асоціації практичних психологів м. Харкова, має досвід практичної роботи на посаді дитячого лікаря-психіатра; член робочої групи ОП, доцент кафедри Т.О. Перевозна є членом Асоціації практичних психологів м. Харкова, має досвід практичної роботи на посаді медичного психолога та психолога-судового експерта; член робочої групи ОП, кандидат психологічних наук О.В. Радько є сертифікованим танцювально-руховим терапевтом, членом Української асоціації танцювально-рухової терапії та має значний досвід приватної практики з психологічного консультування. Потенційний роботодавець - керівник Громадської організації «Комплексна психологічна допомога», кандидат медичних наук А. В. Гайдабрус у 2020/2021 н.р. є запрошеним викладачем на посаді старшого викладача випускової кафедри (вибіркова дисципліна «Аддиктологія та основи наркології»). ЗВО залучає для проведення майстер-класів відомих фахівців у галузі психології: керівника Громадської організації «Антинаркотичний молодіжний союз» О. М. Ключка, керівника Громадської організації «Комплексна психологічна допомога», кандидата медичних наук А. В. Гайдабруса, керівника науково-дослідного центру службово-бойової діяльності Національної гвардії України Національної академії Національної гвардії України, доктора психологічних наук, професора І. І. Приходька, директора психологічного центру «Ведара» ФОП О. М. Луценка, керівника «Асоціації дитячих та сімейних психологів України» С. А. Красіна.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Відповідно до Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ХДАК зі змінами та доповненнями (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pkr1.pdf), обов'язком працівників академії є постійне підвищення власної кваліфікації (не рідше одного разу на п'ять років в обсязі не менше шести кредитів ЄКТС (пункт 19)). Основними формами підвищення кваліфікації є: навчання за програмою підвищення кваліфікації, стажування, участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, здобуття наукового ступеня, вищої освіти та ін. НПП періодично за планом проходять стажування, беруть участь у проєктах, тренінгах, онлайн-курсах (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_nd.html). НПП проходять підвищення кваліфікації як практики, консультанти та психотерапевти, що підтверджується сертифікатами міжнародного та всеукраїнського рівнів. Усі НПП кафедри взяли участь у тренінгу «Education & Career & Success» (Освіта, кар'єра, успіх) (University HUMANITAS, Poland), результати котрого імплементували в освітній процес за ОП. Зокрема гарант ОП А.М. Большакова пройшла такі підвищення кваліфікації: Всесвітня асоціація позитивної та транскультуральної психотерапії (WAPP), Український інститут позитивної крос-культурної психотерапії та менеджменту (УПП); Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова; Східноукраїнська асоціація арт-терапії; «Київський інститут раціонально-інтуїтивної психотерапії «Я». Курс «Психотерапія травматичного досвіду»; ПРООН. Тематичне вдосконалення «Медико-соціальні проблеми українських жінок в умовах гібридної війни»; ПРООН. Тренінг «Istanbul Protocol – Investigation and Documentation of Torture and Ill-treatment»; Стажування «Methodology for interdisciplinary research in the social and behavioral sciences» та ін. Член робочої групи ОП, доц. І.О. Віденєєв пройшов підвищення кваліфікації на кафедрі суспільних наук Харківського національного університету мистецтв ім. І.П. Котляревського. Член робочої групи ОП, доц. Т.О. Перевозна пройшла підвищення кваліфікації у ГО «Комплексна психологічна допомога». Член робочої групи ОП, канд. психол. наук О.В. Радько пройшла такі підвищення кваліфікації: Курс «Теорія і практика арт-терапії у роботі з різними категоріями населення», Факультет соціально-економічної освіти та управління, Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова; Українська асоціація танцювально-рухової терапії. Навчальний курс «Психотерапія методом танцювально-рухової терапії цілісний підхід»; Стажування «Methodology for interdisciplinary research in the social and behavioral sciences» та ін. Наявна система підвищення кваліфікації відповідає потребам та інтересам НПП, та сприяє підвищенню якості викладання за закріпленими за ними ОК. Моніторинг рівня професіоналізму НПП здійснюється шляхом рейтингування показників професійної активності на кафедрі.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Експертна група переконалася, що в ХДАК діє система стимулювання розвитку викладацької майстерності. Кафедра та Центр забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку здійснюють моніторинг щодо реалізації НПП інноваційних методів навчання. Розвиток викладацької майстерності науково-педагогічних працівників забезпечує діяльність Школи педагогічної майстерності, яка дозволяє обмінюватися досвідом між академічним персоналом та сприяє ознайомленню з новими технологіями організації та реалізації ОП. У відповідь на додатковий запит було надано інформацію про функціонування Школи педагогічної майстерності викладачів, діяльність якої також було висвітлено під час проведення фокус-групи з представниками відділів ХДАК. Відбувається планове підвищення кваліфікації НПП у закладах вищої освіти Харкова, інших міст України та інших освітніх організаціях, яке регулюється «Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників

Харківської державної академії культури» (https://www.ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pkr1.pdf). У ХДАК діє система матеріального заохочення НПП шляхом преміювання за досягнення у науково-педагогічній діяльності. За підсумками роботи протягом календарного року здійснюється преміювання. У відповідь на додатковий запит, комісія отримала відповідну довідку з бухгалтерії ХДАК. Факт преміювання також підтвердили НПП під час інтерв'ювання фокус-групи. У «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у Харківській державній академії культури», введеного в дію наказом від 23.12.2019 р. за № 219 (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_svzyod4.pdf) розглядається питання оцінювання та стимулювання розвитку майстерності науково-педагогічних і педагогічних працівників (пункт 3.5). Такими формами контролю та стимулювання є відкриті заняття, взаємовідвідування занять, анкетування здобувачів, самооцінювання тощо. Формою стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП є проведення рейтингування викладачів за об'єктивними показниками академічної та професійної діяльності та за оцінками здобувачів. Загальний рейтинг академічного персоналу в академії не проводиться, однак, він регулярно здійснюється на кафедрах. У відповідь на додатковий запит було отримано протоколи засідання кафедри щодо аналізу рейтингування НПП, та анкетування здобувачів щодо їх ставлення до НПП кафедри. Під час щосеместрового моніторингу якості освітніх послуг за програмою «Психологія», здобувачі оцінюють і викладацьку майстерність кожного викладача. Результати анкетування здобувачів щодо їх оцінки НПП, які є підставою рейтингування викладачів, знаходяться у вільному доступі на офіційній сторінці кафедри на сайті ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_opp_a.html). Проведення фокус-групи зі здобувачами дозволило комісії пересвідчитися у тому, що опитування щодо рейтингування НПП є регулярними та проводяться двічі на рік.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильними сторонами експертна група за критерієм 6 вважає, що всі НПП ОП мають освіту, рівень кваліфікації та досвід професійної діяльності, які відповідають дисциплінам, що вони викладають. Керівники кваліфікаційних робіт мають науковий ступінь. Академічна та/або професійна кваліфікація НПП, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Під час проведення конкурсу на посади НПП враховується спроможність забезпечити викладання відповідно до цілей ОП, що є вирішальним для результатів конкурсного відбору. ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОП в різних формах. Виконання спільної з роботодавцями науково-дослідної роботи сприяло трансферу технологій при викладанні ОК за ОП. ЗВО залучає для проведення майстер-класів відомих фахівців у галузі психології. НПП випускової кафедри регулярно проходять підвищення кваліфікації як викладачі та як психологи-практики. Система підвищення кваліфікації відповідає потребам та інтересам академічного персоналу, та сприяє підвищенню якості викладання за закріпленими за ними ОК. Моніторинг рівня професіоналізму НПП здійснюється шляхом рейтингування показників професійної активності на кафедрі. У ХДАК діє система стимулювання розвитку викладацької майстерності. Кафедра та Центр забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку здійснюють моніторинг щодо реалізації викладачами інноваційних методів навчання. Розвиток викладацької майстерності науково-педагогічних працівників забезпечує діяльність Школи педагогічної майстерності. Діє система матеріального заохочення НПП шляхом преміювання за досягнення у науково-педагогічній діяльності. Результати анкетування здобувачів щодо їх оцінки НПП враховується при рейтингуванні академічного персоналу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

ЕГ вважає, що слабкою стороною у контексті Критерію 6 є: відсутність на ОП молодих НПП до 30 років, що у подальшому призведе до застарівання наявних кадрів. Не всі НПП ОП мають вчені звання. Недостатнє стимулювання з боку ректорату в розвитку викладацької майстерності у ракурсі морального заохочення НПП до досконалості у викладанні. Не проводиться загальний рейтинг ЗВО, що не дозволяє визначити місце академічного персоналу ОП в загальному рейтингу академії. Не дивлячись про досить ретельну роботу щодо залучення роботодавців до освітнього процесу на ОП, з точки зору ЕГ треба розширити сферу співпраці з роботодавцями саме соціокультурної сфери, що поглибить унікальність ОП. Рекомендації. Залучити до викладання на ОП молодих НПП. Активізувати роботу кафедри щодо отримання академічному персоналу вчених звань. Ректорату розпочати стимулювання розвитку викладацької майстерності у ракурсі морального заохочення НПП до досконалості у викладанні. Започаткувати щорічне проведення конкурсу «Викладач року» з метою презентації досвіду роботи кращих науково-педагогічних працівників, стимулювання їхньої науково-педагогічної майстерності задля підвищення ефективності освітнього процесу в ЗВО. Започаткувати загальне рейтингування НПП академії. Долучити до освітнього процесу за ОП професіоналів-практиків соціокультурної сфери.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою у цілому відповідають визначеному критерію. Всі НПП ОП мають освіту, рівень кваліфікації та досвід професійної діяльності, які відповідають дисциплінам, що викладаються. 100% академічного персоналу мають наукові ступені. Академічна та/або професійна кваліфікація НПП, задіяних до реалізації освітньої програми, в цілому забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Під час проведення конкурсу на посади НПП академія враховує спроможність забезпечити викладання відповідно до цілей ОП. ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОП у якості експертів, учасників обговорення ОП, рецензентів освітніх компонентів, запрошених НПП. Академічний персонал випускової кафедри регулярно проходять підвищення кваліфікації як викладачі та практики у галузі надання психологічної допомоги. Наявна в Академії система підвищення кваліфікації відповідає потребам та інтересам НПП, та сприяє підвищенню якості викладання за закріпленими за ними ОК. Моніторинг рівня професіоналізму академічного персоналу в академії здійснюється шляхом рейтингування показників професійної активності на кафедрі. Діє система матеріального заохочення НПП шляхом преміювання за досягнення у науково-педагогічній діяльності. Результати анкетування здобувачів щодо їх оцінки НПП враховується при рейтингуванні. Зазначені ЕГ недоліки не є суттєвими та можуть бути усунені в процесі вдосконалення ОП та вказують на перспективи її розвитку.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група за допомогою онлайн презентації та слайд шоу мала можливість побачити бібліотеки академії та кафедри зокрема, обладнання, навчально-методичне забезпечення, інформаційні ресурси та інфраструктуру: (<https://drive.google.com/file/d/1Hze7C8dDSjIHF1NKXIXJmr5nuHa5TRY2/view?usp=sharing>); (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_nmz2.pdf) – Положення про МТЗ; (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/mtz2020_1.pdf) – відомості щодо МТЗ. Також у ZOOM зустрічі, гарант ОП «Психологія», Большакова А.М. продемонструвала експертам «наяву» справність відповідних обладнань та наповненість бібліотек. Експертна група переконатися, що аудиторний фонд відповідає нормам забезпечення навчального процесу. На цій базі є можливість проводити круглі столи, засідання, конференції, семінари, захисти проєктів та курсових робіт. Здобувачі і НПП за даною ОП мають можливість користуватися двома комп'ютерними класами (18 комп'ютерів), кафедральним ноутбуком, аудиторіями з мультимедійними проекторами, двома актовими залами та спортивною залом. Поза аудиторними годинами діє науковий та практичний гуртки, які дозволяють вдосконалювати психологічні навички та інші компетентності психолога. На базі ОП діє відкрита інтерв'язійна група, майстерня консультування за допомогою метафоричних асоціативних карт і майстерня арт-терапії (ізотерапія, казкотерапія, сендплей). Бібліотека кафедри оснащена необхідними навчальними посібниками і складається з читальної зали для загального користування здобувачів та НПП. Технічне устаткування дозволяє працювати дистанційно. Через сайт бібліотеки є доступ до електронного каталогу, де представлена більша кількість навчальної літератури з фонду бібліотеки ХДАК. Наукова бібліотека має доступ до наукометричних баз: Scopus і Web of Science, де кожен бажаючий має можливість зареєструватися через корпоративну пошту академії. Навчально-методичне забезпечення ОП складається з робочих програм, методичних рекомендацій та очікуваних програмних результатів навчання, які розробляються кафедрою «Психології». Освітній процес в умовах дистанційного навчання організовано на корпоративній платформі Google Suite. Відеоконференції відбуваються за допомогою ZOOM і Google Meet платформ, а в Google Class НПП створюють курси зі своїх дисциплін, де розміщують силабуси, теми, завдання, літературу, оцінки і ін. На останній, кожен здобувач ОП має доступ до кожного освітнього компоненту, який вивчає. Фінансування освітнього процесу здобувачів першого рівня вищої освіти за даною ОП відбувається за рахунок фізичних і юридичних осіб. Гуртожиток розташований у затишному районі міста біля метро. За коментарями здобувачів, кухня і санітарні приміщення відповідають нормам. Перед пандемією переважно харчувалися у їдальні. Поблизу гуртожитку є супермаркети, стадіон та парк, де можна проводити час поза заняттями.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час інтерв'ю з різними фокус-групами, експерти вияснили, що сьогодні для здобувачів (зокрема студентського самоврядування), науково-педагогічних працівників та адміністративного персоналу у Харківській державній академії культури забезпечено безоплатний доступ як до інфраструктури, так до інформаційних ресурсів, які необхідні для діяльності освітнього процесу в межах освітньої програми. Користуючись мультимедійними проекторами, комп'ютерними класами, спортивним інвентарем та бібліотечним устаткуванням в офлайн та онлайн режимі, учасники освітнього процесу мають вільний доступ. Варто зазначити, що перевірка дипломних робіт на плагіат відбувається також на безоплатній основі для всіх учасників освітнього процесу.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Експертна група, під час інтерв'ювання різних фокус-груп встановила, що освітнє середовище є цілком безпечним для життя та здоров'я не лише для здобувачів, а й для інших учасників освітнього процесу. Здобувачі зазначили, що їм проводили інструктаж з питань охорони праці і техніки безпеки при вступі на першій освітній рівень та перед ознайомчою практикою (як і зазначено в положенні) (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_opp.pdf). Виробничої практики ще не було на цьому освітньому рівні, вона в планах цієї весни і НПП прокоментував, що і перед виробничою практикою буде проводитися такий же інструктаж з безпеки життєдіяльності і це все відзначається в журналі обліку навчальних занять. Матеріально-технічна база також відповідає нормативним вимогам і стандартам безпеки. Також задля задоволення потреб та інтересів здобувачів, проводяться регулярно анонімні опитування, бесіди, залучення до засідань кафедри і круглих столів. Здобувачі можуть користуватися вільно навчальною літературою, збірниками наукових праць, бібліотекою і її електронним каталогом (<http://lib-hdak.in.ua/electronic-catalog.html>). Якщо в межах освітнього компоненту не задовольнили інтереси чи потреби здобувача, то на ОП функціонує науковий та практичний гуртки, де можуть обговорити ті чи інші питання. Додатково декілька раз на місяць проводяться поза аудиторні заходи, вебінари, де обговорюють відповідні теми, які цікавлять здобувачів. На цій ОП функціонує психологічна підтримка (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppz1.pdf) для всіх здобувачів ХДАК (<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/pp/pp.html>). Здобувачі, зокрема представники студентського самоврядування задоволені роботою фахівцями у цій справі.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час вивчення матеріалів, документів, офіційного веб-сайту ХДАК, зустрічі зі здобувачами освітньої програми «Психологія», експерти впевнилися у тому, що ЗВО забезпечує освітню, інформаційну, організаційну, консультативну та соціальну підтримку. Здобувачі відмітили, що освітню та організаційну підтримку вони отримують безпосередньо від НПП за допомогою особистих бесід, інтернет платформи Google Meet, Google Class, Zoom та соціальної мережі Telegram. Інформаційну підтримку здійснюють за допомогою веб-сторінки академії культури та соціальної мережі Facebook. Консультативну підтримку отримують як від НПП, так і від адміністративного персоналу в залежності від конкретних потреб. У разі психологічного дискомфорту, можна звернутися за психологічною підтримкою, яка діє на базі академії. Такі підтримки здобувачі можуть отримати задля успішної адаптації за рахунок фізичного і морального комфорту. Соціальна підтримка, як така, не передбачена, адже здобувачі цієї ОП навчаються за контрактною формою. В контексті цієї підтримки, мова може йти лише в наданні житла в гуртожитку, можливості користуватися їдальнею і вирішенні конфліктних ситуацій. Здобувачі на зустрічі зазначили свою задоволеність в підтримці, яку забезпечує їм Харківська державна академія культури. Вони мають можливість систематично проходити опитування щодо: компонентів, які вони вивчають; НПП, які їх навчають; якості освітнього процесу та методів оцінювання навчання (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_opp_a.html), а їхні окремі побажання можуть відправити на «схриньку довіри». Експерти також вели бесіду з представниками студентського самоврядування: Головою студентського самоврядування, Заступником Голови студентського самоврядування, Організатором культурно-масових заходів, Головою Наукового товариства здобувачів, Представником Центру міжкультурної комунікації і соціальної інтеграції іноземних здобувачів, Головою Студентської ради академії та ін., які також надають організаційну, інформаційну та соціальну підтримку здобувачам освіти. У свою чергу, вони також зазначили, що задоволені роботою академії в плані їх інтересів в освітньому процесі.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Наразі на ОП «Психологія», зокрема і в ХДАК взагалі, здобувачі з особливими освітніми потребами не навчаються. При огляді матеріально-технічної бази та зустрічі з керівниками і менеджментом академії, експертній групі розказали і показали, що усі корпуси є пам'ятками архітектури. Головний корпус збудований в 1773р., а наймолодший корпус 1809 р. Керівництво вже порушило клопотання, проте процес цей не швидкий і ХДАК чекає дозволу від відповідних установ задля узгодження плану дій і проведення відповідного ремонту, в тому числі і створення більш комфортних умов для реалізації прав на освіту особам з особливими освітніми потребами. Так як корпуси розташовані на пагорбах, позаду головного корпусу є заїзд на 2 поверх. В академії культури діє: порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/osobl_potreby2.pdf); забезпечення доступності навчальних приміщень для осіб з інвалідністю (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/old/osobl_potreby.pdf); правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти в ХДАК у 2021 році (https://ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/pravila/2021/PP-2021_1.pdf). В умовах дистанційного навчання, здобувач з особливими освітніми потребами має можливість користуватися такими платформами: Zoom і Google Suite, як і решта здобувачів. У разі виникнення особистих переживань чи питань з освітнім процесом, НПП запевняє, що має змогу допомогти завдяки психологічній підтримці академії.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час інтерв'ю зі здобувачами та студентським самоврядуванням, експертна група вияснила, що ці учасники освітнього процесу ознайомлені з існуючими процедурами вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних питаннями від сексуального домагання до корупції. Обидві фокус-групи вказали на відповідні положення у ХДАК: Кодекс академічної доброчесності (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/kodeks.pdf); Положення про Комісію з питань академічної доброчесності та корпоративної етики (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_kpad20.pdf); Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі та освітньому середовищі (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_prvks2.pdf). З усіма положеннями їх ознайомили на початку навчання на першому освітньому рівні і на деяких освітніх компонентах, де в змісті включена дана тема. Здобувачі і представники студентського самоврядування зазначили, що не були ні учасниками, ні свідками конфліктних ситуацій і проявів корупції. Проте у разі виникнення такої ситуації, вони знають куди можна звернутися. Варто сказати, що в ХДАК правила і процедури врегулювання конфліктних ситуацій є визначені і в Статуті: (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/statut/statut.html); в Правилах внутрішнього трудового розпорядку для працівників (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/pravila.pdf); в Правилах внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають ВО (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/pravila_s_20.pdf); в Положенні про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_zvk.pdf); та в Антикорупційній програмі (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/ap.pdf). НПП, менеджмент та адміністративний персонал проінформовані про ключові принципи антикорупційної програми, вимоги та санкції. За даною ОП не було жодних звернень щодо порушення академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Освітнє середовище та матеріальні ресурси в основному відповідають вимогам Критерію 7. Експертна група встановила, що матеріально-технічні ресурси і матеріально-технічне забезпечення на цій освітній програмі дозволяє досягати визначених цілей, стратегій та програмних результатів навчання. Здобувачі і НПП через корпоративну пошту мають змогу зареєструватися і працювати в таких наукометричних базах як: Scopus і Web of Science. Наявний безоплатний доступ до інфраструктури, інформаційних ресурсів для всіх учасників освітнього процесу в межах даної освітньої програми. Також освітнє середовище є безпечним для здоров'я як фізичного так і психічного і задовольняє актуальні інтереси та потреби здобувачів шляхом систематичного анонімного анкетування (двічі на рік). Здобувачі ОП «Психологія» задоволені різними видами підтримки від ХДАК, які отримують безпосередньо від НПП і студентського самоврядування шляхом особистих зустрічей і доступу до веб-сторінок, де надана вся інформація про силибуси, теми, завдання, літературу, оцінки, презентації і новини. ЗВО прагне створити умови для осіб з особливими освітніми потребами шляхом побудови планів реконструкцій будівель і подання заяв до відповідних структур. Також в ХДАК є чітка політика і процедура вирішення конфліктних ситуацій з якою ознайомлені всі учасники освітнього процесу і знають що робити і куди звертатися у таких випадках.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Однією зі слабких сторін є те, що будівлі ХДАК є старовинною пам'яткою архітектури, історією та культурною спадщиною, де за власним бажанням ЗВО не може переобладнати приміщення для більш доступних і комфортних умов для маломобільних груп. Другою слабкою стороною є те, що в академії не функціонує Психологічна служба як така, а лише психологічна підтримка на чолі з НПП кафедри «Психологія». Рекомендації. Експертною групою рекомендовано: чітко дотримуватися плану проведення реконструкцій, подаючи клопотання у всі відповідні органи, щоб отримати дозвіл на реставрацію приміщень задля покращення умов для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп; ректорату створити окремий підрозділ: Психологічну службу академії з незалежними кадрами, які не порушуватимуть етичні норми психолога; вивести з аудиторного фонду відведене приміщення для психологічних консультацій і надати можливість користуватися виключно працівникам Психологічної служби для облаштування психологічного кабінету.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітня програма має достатній рівень узгодженості за Критерієм 7. Матеріально-технічні ресурси є в тій кількості і в тому стані, що дозволяють досягати цілей ОП, визначеної стратегії, місії і результатів навчання. Здобувачам і НПП достатньо навчально-методичної літератури і технічних устаткувань. До електронного каталогу, перевірки робіт на плагіат, підключення до мережі Wi-Fi, комп'ютерного класу всім учасникам наданий безкоштовний доступ. Для здобувачів ОП освітнє середовище визначено безпечним під час навчання в ЗВО і проводиться систематичне анонімне анкетування з напіввідкритими питаннями, проте відсутнє анонімне опитування в довільній формі задля отримання пропозицій і зауважень. НПП забезпечує всі можливі підтримки для здобувачів в освітньому, інформаційному, організаційному, консультативному та соціальному контексті. Здобувачі можуть з легкістю зв'язатися за допомогою інтернет платформ чи в особистому порядку за бажанням. Корпуси ЗВО побудовані біля 300 років тому, і це ускладнює процес реставрації, так як вони є старовинною пам'яткою архітектури, що у свою чергу ускладнює зробити більш комфортні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. У ХДАК всі учасники ОП чітко знають про положення, вимоги та санкції щодо політики процедури вирішення конфліктних ситуацій і послідовно її дотримуються. Психологічна служба в ЗВО відсутня, а функціонує психологічна підтримка в складі НПП з кафедри «Психології». Такий формат роботи дещо порушує етичні норми і варто би було створити окремий підрозділ з відповідним незалежним штатом. Також психологічний кабінет варто би було вивести з аудиторного фонду і перевести в Психологічну службу академії, аби його можна було належним чином оформити і використовувати лише в цілях індивідуальних і групових психологічних консультацій; міні-тренінгів. Саме така характеристика є підставою для визначення відповідності Критерію 7 рівень В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми регулюється такими документами: Положенням про порядок розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_prop3.pdf); Положенням про організацію освітнього процесу (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oor_4.pdf); Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_svzyod4.pdf); Положенням про Центр забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_czyo.pdf). Моніторинг ОП відбувається на локальному і загальному рівні в ХДАК. Локальний моніторинг здійснюють безпосередньо НПП профільних кафедр, в даному випадку кафедра «Психології» із залученням здобувачів та роботодавців. Гарант ОП, А.М. Большакова, надала експертній групі витяг протоколу з кафедри щодо обговорення результатів задоволеності змісту одних освітніх компонент і перегляду інших, їх корекції або заміни. Пізніше загальним моніторингом займається Центр забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку, який готує матеріали для Вченої ради зі звітами щодо локального моніторингу. При інтерв'юванні представників студентського самоврядування: Головою Студентської ради академії, Головою студентського самоврядування, Заступником Голови студентського самоврядування, Організатором культурно-масових заходів, Головою Наукового товариства здобувачів, Представником Центру міжкультурної комунікації і соціальної інтеграції іноземних здобувачів та ін., експертна група виявила, що саме цю фокус-групу не залучають до перегляду ОП. Вони заслуховують звіти Голоів з різних секторів (напр. науковий); з'ясовують питання щодо організації і проведення вечорів відпочинку; проводять для здобувачів конференції, круглі столи і заходи; обговорюють деякі моменти співробітництва академії (всередині між факультетами, що стосуються академічних проектів так і проектів обласного рівня); інформуванням здобувачів щодо наукового, культурного, спортивного, громадського життя; створюють опитування, що стосуються актуальних питань; проводять зібрання в межах одного факультету, а тоді звітують Голові студентської ради академії; піднімають питання щодо харчування здобувачів і ін. Голова наукового товариства зазначила, що вони проводять дві наукові конференції на рік – міжнародну і для молодих вчених. Попри задані більш точні питання експертної групи щодо участі студентської ради в перегляді змісту ОП на тих факультетах, на яких вони навчаються, ніхто не надав бодай приблизної відповіді щодо участі в подібних заходах.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час інтерв'ювання зі здобувачами освіти, експертна група виявила, що рівень їхньої задоволеності освітньою програмою, освітніми компонентами, освітнім процесом, науково-педагогічним персоналом, методами навчання, оцінювання результатів, ХДАК вивчає за допомогою анонімних анкетувань (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_opp_a.html). За результатами опитування та бесіди з ЕГ, можна стверджувати, що здобувачі задоволені їхньою причетністю до зміни ОП. При потребі перегляду ОП, здобувачів залучають до засідань кафедр, круглих столів і бесід, індивідуальних та групових консультацій з викладачами, залишають повідомлення на офіційних сторінках кафедри у соціальних мережах Facebook

(<https://www.facebook.com/psychology.academy.of.cultura/>) та Instagram (<https://www.instagram.com/kafedrapsihologiihdak/>), де ті можуть розказати свої побажання та пропозиції безпосередньо. На запит експертної групи щодо надання документів, що підтверджують врахування інтересів та пропозицій здобувачів, Гарант надала витяг з протоколу кафедри щодо обговорення результатів опитування здобувачів. Самі здобувачі підтвердили, що їх систематично залучають і в особистому порядку пропонують про можливі внесення змін щодо освітніх компонентів та їх змісту. Варто зазначити, що зміст Положення про студентське самоврядування ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ss.pdf) відповідає ст. 40 Закону України Про вищу освіту. Студентське самоврядування справді займається організаційними та інформаційними питаннями, також і освітніми, які стосуються конференцій та тренінгів, але не переглядом змісту ОП. До прикладу: план роботи студентської ради ХДАК на 2019-2020 рік (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/plansr_19-20.pdf). ЕГ при інтерв'юванні з даною фокус-групою декілька раз уточнювала питання щодо їхньої участі в перегляді ОП, проте ОСС зазначило, що до цього питання їх не залучають і окреслили ту діяльність, яку виконують (приклади зазначені в підкритерії 8.1.). Експертна група дійшла висновку, що ХДАК варто звернути увагу на залучення цієї групи стейкхолдерів (як і зазначено в Положенні академії про цілі і завдання ОСС - 2.1.10. Вносять пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм) до моніторингу, періодичного перегляду та вдосконалення ОП у формі залучення до засідань кафедр, на якій в порядку денному стоїть обговорення змісту освітньої програми.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У ХДАК є механізм залучення роботодавців в процес моніторингу ОП, який врегульований: Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_svzyod4.pdf) та Положенням про порядок розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pror3.pdf). На офіційній веб-сторінці академії розміщені опитування роботодавців (https://docs.google.com/forms/d/1PaApoHTymXvQIO6L6sYmsozgbFg9JgomiajO8BKlRxE/viewform?edit_requested=true) та їх рецензії (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_opp_recr.html), які свідчать про задоволеність керунку, в якому працює ОП «Психологія» за першим освітнім рівнем. За запитом ЕГ про надання договорів між ХДАК і роботодавцями, Гарант ОП надала відповідні документи, що підтверджують співробітництво і залученість стейкхолдерів. Безпосередня співпраця проводиться між НПП і роботодавцями за допомогою засідань кафедри, круглих столів та за індивідуальним характером. Роботодавці, добре розуміючи актуальність вимог ринку праці допомагають скеровувати зміст ОП в спектр конкурентоспроможних фахівців. Вони корегують цілі і методи навчання відповідно як потенційні роботодавці. Стейкхолдери розповідають про бажані якості здобувача на виході з академії. Експертна група мала можливість поспілкуватися з О.В.Андросовим – директором ПП «Оптима Форма» (рекрутинг іноземних громадян); С.А.Красіним – керівником ГО «Асоціація дитячих та сімейних психологів України», водночас модератором дивізійної сімейної психології Національної психологічної асоціації; А.В.Гайдабрусом – кандидатом медичних наук, співзасновником, керівником ГО «Комплексна психологічна допомога» (надання медико-психологічної та соціальної підтримки особам, які знаходяться в кризових станах, учасникам АТО); О.М.Луценко – співзасновником, директором психологічного центру «Ведара», членом весвітньої асоціації позитивної психотерапії і УСП; О.С.Колісниченком – представником Національної гвардії України, зокрема Національної академії Національної гвардії, за посадою – керівник науково-дослідної лабораторії психологічного забезпечення НГУ; А.Злотніковим – кандидатом психологічних наук, керівником ГО «Центр соціально-психологічного супроводження «Добробут»». А.В. Гайдабрус викладає освітні компоненти за вибором – Аддиктологія та основи наркології і Основи невропатології. Вищезгадані стейкхолдери також надають місця для проходження практики здобувачів за цією ОП. В ході бесіди було підтверджено формальний механізм впливу роботодавців на зміну змісту ОП і освітніх компонентів. Їх повідомляють про перегляд, відбувається обговорення в індивідуальній бесіді з НПП та на засіданнях кафедри. Пізніше НПП обговорюють пропозиції здобувачів і роботодавців та вносять зміни до ОП, до прикладу стейкхолдери подали пропозицію приділенню більшої уваги практичній підготовці здобувачів.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На ОП «Психологія» випускників ще не було. Проте у ХДАК кар'єрним розвитком випускника займається Центр забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку (<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/czyo/czyo.html>); безпосередньо профільні кафедри та особа в навчальному відділі, яка є відповідальною за практику.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Забезпечення якості ЗВО регулюється за допомогою: Положення про організацію освітнього процесу ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oor_4.pdf); Положення про систему внутрішнього

забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_svzyod4.pdf); Положення про Центр забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_czyo.pdf). Надаючи можливість здобувачам, починаючи з другого курсу, обирати вибіркові освітні компоненти, ЗВО зіштовхнувся з тим, що наприкінці курсів за відгуками тих же здобувачів, деякі освітні компоненти їм були незрозумілі чи заважкі, НПП запропонував замінити ці компоненти іншими. Тому задля забезпечення нового ОК, НПП підвищують свою професійну кваліфікацію, займаються постійним моніторингом змістовного наповнення ОП і залучають потенційних роботодавців для створення умов, які дають якісну підготовку конкурентоспроможних на ринку праці фахівців. При цій діяльності, НПП оцінюють очікування здобувачів від освітніх компонентів, ОП в цілому та науково-педагогічного персоналу за допомогою анонімних анкетувань. Попри перехід на дистанційну форму навчання, НПП скоординували роботу бібліотеки і першочергово додали до електронного каталогу навчально-методичні посібники, монографії і ін., які необхідні для здійснення освітньої діяльності. Також додали в особисті кабінети (Google Class) всю навчально-методичну літературу для вільного доступу здобувачам. Варто зазначити, що всі силабуси дисциплін за ОП «Психологія» і інші необхідні матеріали знаходяться у відкритому доступі на офіційному веб-сайті ХДАК. Також при виявленні недостатнього рівня забезпечення мовної підготовки – ЗВО збільшили кількість кредитів; здійснили логічну схему викладання освітніх компонент (зазначені у відомостях про самооцінювання).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

За ОП «Психологія» акредитація проводиться вперше, тому попередніх зауважень на перший освітній рівень не надходило. Проте під час моніторингу і перегляду даної ОП бралися до уваги рекомендації НА в акредитації інших ОП у ХДАК. Під час інтерв'ювання адміністративного персоналу, експертна група дізналася про попередні зауваження, які стосувалися вдосконалення та активізації роботи зі студентським самоврядуванням; створення Психологічної служби; вдосконалення навчально-методичного забезпечення; оформлення офіційного веб-сайту. ЗВО підсилив співпрацю зі студентським самоврядуванням в якості популяризації анкетувань. Створено психологічну підтримку кафедрою «Психології» та на веб-сайті ЗВО розмістили і структурували всю необхідну інформацію для вільного доступу всіх заінтересованих сторін.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Культура якості регулюється: Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_svzyod4.pdf); Положенням про Центр забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_czyo.pdf). Також створений комітет із забезпечення якості, який тісно співпрацює зі ОСС. Останні у свою чергу займаються популяризацією питань про академічну доброчесність. Такі питання також піднімають НПП на початку кожного року навчання. Тема академічної доброчесності представлена у змісті деяких освітніх компонентів (напр. в експериментальній психології). Проректор з наукової роботи займається питанням дотримання норм академічної доброчесності серед НПП. Культура якості в ХДАК також регулюється: Кодексом академічної доброчесності (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/kodeks.pdf); Положенням про Комісію з питань академічної доброчесності та корпоративної етики (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_kpad20.pdf) і Положенням про систему запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах працівників та здобувачів вищої освіти (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_szap20.pdf). Здобувачі, НПП та роботодавці шляхом анкетування та періодичного опитування залучені до якості організації освітньої діяльності та під час безпосередньої комунікації між собою вирішують актуальні питання. ОСС також створює анкетування для врахування внесених пропозицій. ОП оновлюється щороку (детальніше в підкритерії 2.1.). Учасники академічної спільноти вносять та модернізують ОП відповідно до тенденцій конкурентоспроможних фахівців. У 2018 р. внесено зміни до переліку вибіркових компонентів ОП; у 2019 р. - змінено перелік компетентностей випускника, додано структурно-логічну схему компонент ОП, результатів навчання. З переліку обов'язкових гуманітарних та соціально-економічних ОК вилучено дисципліни: «Психофізіологія» та «Антропологія». З переліку обов'язкових ОК професійної і практичної підготовки вилучено: - «Організаційна психологія», «Клінічна психологія», «Математична статистика та математичні методи в психології», «Методика проведення психологічної експертизи у різних галузях психології», «Правове регулювання професійної психологічної діяльності»; додано: «Організаційна психологія та HR-менеджмент», «Патопсихологія», «Психологія професійних деструкцій», «Психологія девіантної поведінки», «Основи психіатрії», «Спеціальна психологія», «Основи сімейного психологічного консультування», «Основи психотерапії». За деякими дисциплінами змінено кількість кредитів. Додано захист кваліфікаційної роботи як обов'язкову форму підсумкової атестації. У 2020 р. - доопрацьовано перелік вибіркових ОК, переглянуто зміст окремих ОК ОП, на виконання кваліфікаційної роботи відведено 10 кредитів, на 1,5 кредити збільшено обсяг вибіркових компонентів ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

До сильних сторін відносяться чіткі процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Спостерігається вчасність реагування на недоліки, які надають стейкхолдери і це свідчить про позитивну практику постійного залучення роботодавців до проектування ОП. НПП активно співпрацюючи з роботодавцями мають можливість спостерігати вимоги до конкурентоспроможних фахівців і стратегічно вибудовувати цілі, де в кінцевому результаті випускники будуть відповідати тим якість, яких чекають побажання до заміни одних освітніх компонентів іншими. НПП також активно залучає здобувачів до обговорення змісту ОП у формі засідань кафедр, круглих столів та систематичних опитувань. Про врахування пропозицій і здобувачів, і НПП, і роботодавців свідчить щорічне оновлення ОП. Виявлено в академічній спільноті культуру якості, яка сприяє постійному розвитку ОП, так як її дотримуються всі учасники освітнього процесу, які бажають розбудувати якість вищої освіти. Враховуються думки стейкхолдерів, працює дієва система опитувань і систематично оновлюється ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Експертна група вважає, що слабкою стороною системи забезпечення якості є недостатня залученість представників студентського самоврядування до моніторингу, періодичного перегляду, проектування та вдосконалення ОП. Через відсутність спеціальної пошукової системи виникають складнощі з пошуком потрібної інформації на офіційній веб-сторінці ХДАК. Рекомендації. ЕГ рекомендує більш активно залучати студентський актив до роботи Вчених рад, до засідань кафедр, круглих столів, де вони можуть виступати з пропозиціями щодо підвищення якості освітнього процесу. Бажана більша автономність та ініціативність студентської ради, на засіданнях якої було б корисно піднімати питання якості освіти, задокументувати всі рекомендації, пропозиції та зауваження, пропонувати їх до розгляду менеджменту ЗВО, гарантам. Вбачаємо за необхідне менеджменту ЗВО на виконання попередніх висновків акредитацій сприяти створенню в ХДАК Психологічної служби як окремого підрозділу, для чого вже є створені попередні умови. Рекомендуємо доповнити сайт ЗВО пошуковою системою, яка буде полегшувати пошук потрібної інформації.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП «Психологія» у ХДАК має достатній рівень узгодженості за Критерієм 8. З однієї сторони є чіткий регламент щодо процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, проте не всі представники освітнього процесу беруть у цьому участь. Мова йде про студентське самоврядування, яке справді займається організаційними та інформаційними питаннями щодо культурного життя здобувачів, але яке не залучають до перегляду змісту ОП. При попередніх акредитаціях у ХДАК, від НА постулила рекомендація активізувати роботу зі студентським самоврядуванням, проте мова не йшла про популяризацію створення анкетувань, а про залучення відповідних стейкхолдерів до перегляду, внесення пропозицій і зміни змісту ОП, тобто постійна залученість до моніторингу освітніх компонент так само як здобувачів, роботодавців та академічного персоналу. Експертна група вважає, що варто залучати більш активно студентське самоврядування до періодичного перегляду ОП через участь у Вчених радах, засіданнях кафедр на яких обговорюється вищезгадана програма. Щодо створення Психологічної служби, то після наданих рекомендацій, ХДАК на чолі з кафедрою «Психології» розпочали створювати умови для психологічної підтримки. Наразі варто створити окремий підрозділ «Психологічна служба» для роботи психологічної підтримки здобувачів та персоналу у відповідності до етичних стандартів психолога. Задля більш комфортного використання офіційного веб-сайту, варто створити пошукову систему, яка заощадить час при пошуку потрібної інформації. Варто згадати, що здобувачі і роботодавці задоволені їхньою причетністю до можливості покращувати ОП. Система забезпечення якості ЗВО забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки шляхом систематичного щорічного перегляду ОП за участю здобувачів, роботодавців та академічного персоналу. Це документально підтверджено і впроваджено в освітній процес. Також варто згадати, що культуру якості дотримуються всі учасники освітнього процесу. Беручи до уваги вищезгадані недоліки, які не є суттєвими, сильні сторони і позитивні практики, експертна група дійшла висновку, що ОП «Психологія» відповідає рівню В за Критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої

програми.

Положення ХДАК є прозорими та доступними для всіх учасників освітнього процесу та зацікавлених сторін. Кожен процес регулюється чіткими правилами та процедурами, зазначеними у відповідних документах: Статуті академії (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/statut/statut.html); Положенні про організацію освітнього процесу (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oor_4.pdf); Стратегії розвитку ХДАК на 2020-2025рр (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/sr_20.pdf); Положенні про Комісію з питань академічної доброчесності (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_kpad20.pdf); Положенні про Комісію з питань академічної доброчесності та корпоративної етики (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_kpad20.pdf); Етичному кодексі академічної доброчесності (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/kodeks.pdf); Положенні про порядок розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_prop3.pdf); Антикорупційній програмі (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/ap.pdf); Правилах внутрішнього трудового розпорядку для працівників (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/pravila.pdf); Правилах внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають ВО (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/pravila_s_20.pdf); Порядку супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/osobl_potreby2.pdf); Положенні про конкурсний відбір та призначення на посади науково-педагогічних працівників (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pkv.pdf); Положенні про Вчену раду (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvr.pdf); Положенні про центр міжнародної освіти і співробітництва (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_cmos18.pdf); Положенні про організацію практик здобувачів (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ops21.pdf); Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_svzyod4.pdf); Положенні про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf); Положенні про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ogor.pdf) та інші документи, які можна переглянути на офіційному сайті академії у вільному доступі. Посилання на сторінки: (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki.html); (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki.html) i (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_opp_kp.html).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ОП «Психологія» у ХДАК акредитується вперше. На офіційному сайті оприлюднено результати анкетування здобувачів, опитування (напіввідкрите анкетування) роботодавців, рецензії роботодавців та рецензії представників академічної спільноти на ОП. Також представлені силабуси обов'язкових освітніх компонентів, перелік вибіркового компонентів та перелік баз для проходження практики https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_opp.html. Попри це, на цьому веб-сайті ЗВО, проект ОП не оприлюднено для отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін. Вже в процесі зміни ОП, на засіданнях кафедри і в індивідуальному порядку, враховувалася думка роботодавців. Наприклад, для вдосконалення ОП поступила пропозиція приділити більше уваги практичній діяльності здобувачів задля прийняття самостійних рішень і зменшення бар'єру боязні приступати до практичної роботи.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Загальна інформація про освітню програму доступна на веб-сайті за посиланням: (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/op/op.html). Місія, візія та ключові цінності: (<https://ic.ac.kharkov.ua/about/mission.html>); Стратегія розвитку ХДАК на 2020-2025рр.: (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/sr_20.pdf); Силабуси обов'язкових освітніх компонентів: (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/pp/pp_opp_s.html); Вибіркові освітні компоненти: (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/rozklad/kzv/053_b.pdf). Під час інтерв'ювання здобувачів освіти, зокрема студентського самоврядування, експертна група виявила, що ці стейкхолдери мали можливість до вступу на перший освітній рівень ознайомитися з освітньою програмою, переліком освітніх компонентів, робочою програмою, стратегічною метою, формою підсумкового контролю, базами ознайомчої та виробничої практик. Також вони зазначили, що всі зміни, які вносилися до обов'язкових і вибіркового компонентів, вчасно були опубліковані на веб-сайті. Про це їх повідомляли на заняттях безпосередньо і коли вони долучалися до обговорень на заняттях. Офіційний сайт повною мірою відповідає на всі запитання здобувачів протягом навчального процесу. Роботодавці у свою чергу зазначили, що також можуть переглянути актуальну інформацію про стратегію, цілі та очікувані результати навчання. Завдяки цьому вони радо заключили договори із ЗВО, надаючи свої бази практик, задля подальшого надання здобувачам можливості місця для працевлаштування.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У ХДАК на ОП «Психологія», на першому освітньому рівні (бакалавр) визначено чіткі, зрозумілі правила і процедури, які є доступними і регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу під час реалізації освітньо-наукової програми. Також вчасно оприлюднено на офіційному веб-сайті академії точну і актуальну інформацію про освітню програму, яка задовольняє їх питання про місію, цілі, стратегію, компоненти та очікувані результати навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Відсутнє публічне розміщення проєкту ОП для громадського обговорення, включаючи здобувачів освіти та роботодавців. Рекомендації. Експертною групою рекомендовано оприлюднити проєкт ОП на офіційному веб-сайті Харківської державної академії культури для публічного його обговорення усіма зацікавленими сторонами та розмістити результати наданих пропозицій та зауважень після громадського обговорення на сторінці кафедри ОП «Психологія» на постійній основі у відкритому доступі.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП має певний рівень узгодженості по двох підкритеріях – 9.1 і 9.3 і не повною мірою відповідає вимогам підкритерію 9.2. У ХДАК є чіткі, доцільні і зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Оприлюднено на офіційному веб-сайті ЗВО інформацію про ОП, робочу програму, її цілі та очікувані результати навчання. Однак, потрібно оприлюднити для громадського обговорення проєкти ОП для внесення стейкхолдерами відкритих пропозицій і зауважень. На сайті оприлюднено результати анкетування здобувачів і опитувальник роботодавців, проте у формі закритих і напіввідкритих тестів. Все-таки для отримання відкритих, повних, нових зауважень чи пропозицій заінтересованих сторін, потрібно створити відповідний проєкт і розмістити його у публічному доступі. З плином часу змінюються потреби в здобувачів і роботодавців, які безперервно пов'язані зі зміною ОП, тому ідеї щодо її вдосконалення мають поступати своєчасно, щоб при черговому перегляді їх врахувати. У зв'язку з цим, освітня програма за даним Критерієм відповідає рівню "В".

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Щотка Оксана Петрівна

Члени експертної групи

Євдокимова Наталя Олексіївна

Присяжнюк Софія Юріївна